

**WEWNĄTRZSZKOLNE ZASADY OCENIANIA
OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNI
REGULAMIN
ZASAD OCENIANIA KLASYFIKOWANIA
I PROMOWANIA UCZNIÓW
ORAZ PRZEPROWADZANIA EGZAMINÓW
I SPRAWDZIANÓW
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. ks. Jana Twardowskiego
W KOLNICZKACH**

PREAMBUŁA

Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania Szkoły Podstawowej w Kolniczkach został stworzony w celu sprawdzania efektywności pracy ucznia i zobligowania go do systematycznego zdobywania wiedzy.

Ocenianie – to integralna część procesu uczenia się i nauczania służąca wspieraniu szkolnej kariery uczniów i ich motywowaniu. To także proces diagnozowania, gromadzenia informacji i ich interpretowania.

SPIS TREŚCI DOKUMENTU:

Wykaz dokumentów, na podstawie których zostały opracowane Wewnętrzne Zasady Oceniania	4
Cele Wewnętrznych Zasad Oceniania	4
Wewnętrzne Zasady Oceniania	4
Opis przyjętej skali ocen	5
Procedury sprawdzania, kryteria	6
Kryteria ocen z zachowania	12
Edukacja wczesnoszkolna – I etap edukacyjny	15
Przedmiotowe systemy oceniania – II etap edukacyjny	49
- Język polski, angielski, niemiecki	49
- Historia/Historia i społeczeństwo	50
- Plastyka	52
- Muzyka	54
- Matematyka	57
- Przyroda	60
- Technika/Zajęcia techniczne	62
- Informatyka/Zajęcia komputerowe	64
- Wychowanie fizyczne	66
- Biologia	69
- Chemia	73
- Fizyka	76
- Geografia	93
- Religia	96
Egzamin ósmoklasisty	98

Rozdział 1.

WYKAZ DOKUMENTÓW NA PODSTAWIE KTÓRYCH ZOSTAŁ OPRACOWANE WEWNĄTRZSZKOLNE ZASADY OCENIANIA

§ 1

1. Statut szkoły.
2. Program rozwoju szkoły.
3. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.
4. Rozporządzenie MEN z dnia 17 lutego 2017r., w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
5. Zestawy programów nauczania.
6. Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r., w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych.
7. Rozporządzenie MEN z dnia 1 sierpnia 2017r., w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty (Dz.U. z 2017r., poz.1512)
8. Wytyczne Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

CELE WEWNĄTRZSZKOLNYCH ZASAD OCENIANIA

§ 2

1. Sprawdzenie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia.
2. Motywowanie ucznia do systematycznej pracy.
3. Informowanie ucznia, rodziców, nauczycieli o efektach pracy, postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
4. Wartościowanie pracy ucznia.
5. Weryfikowanie metod i organizacji pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela .
6. Weryfikowanie metod sprawdzania wiedzy stosowanej przez nauczyciela.
7. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
8. Klasyfikowanie ucznia zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych.
9. Ewaluacja programów nauczania.

WEWNĄTRZSZKOLNE ZASADY OCENIANIA

§ 3

1. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania zostały przedstawione do zaopiniowania nauczycielom, uczniom i rodzicom.
2. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania wprowadzono do Statutu Szkoły dnia 26.10.2006r.
3. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania po nowelizacji wchodzi do realizacji z dniem 15.09.2017r. Uchwałą Rady Pedagogicznej nr 7/2017 z dnia 15.09.2017r.
4. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:

- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
  - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
5. Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania oraz o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana ocena roczna z zajęć edukacyjnych oraz rocznej zachowania.
6. Nauczyciele przy ustalaniu ocen kierują się zasadami:
1. systematyczności,
  2. częstotliwości oceniania ucznia,
  3. różnicowania metod sprawdzania wiedzy,
  4. obiektywności,
  5. różnicowania wymagań w stosunku do uzdolnień i możliwości dziecka.
7. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej, obniżyć wymagania edukacyjne uczniowi, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom wynikającym z programu nauczania.
8. Ocenianie wewnątrzszkolne przeprowadzają nauczyciele uczący w oddziale, dostarczając uczniowi informacji zwrotnej o:
- 1) jakości jego pracy nad zdobywaniem wiedzy i umiejętności,
  - 2) skuteczności wybranych metod uczenia się,
  - 3) poziomie uzyskanych osiągnięć w stosunku do wymagań programowych.
9. Ocenianie jest informacją dla rodziców, wychowawcy klasy, dyrektora szkoły i nadzoru pedagogicznego o:
- 1) efektywności procesu nauczania i uczenia się,
  - 2) wkładzie uczniów w pracę nad własnym rozwojem,
  - 3) postępach uczniów.

OPIS PRZYJĘTEJ SKALI OCEN

§ 4

1. W klasach I – III szkoły podstawowej ocena klasyfikacyjna jest oceną opisową, a z religii oceną cyfrową.
2. Oceny klasyfikacyjne roczne, śródroczne począwszy od klasy czwartej szkoły podstawowej, ustala się w stopniach wg następującej skali:
  - 1) celujący - 6,
  - 2) bardzo dobry - 5,
  - 3) dobry - 4,
  - 4) dostateczny - 3
  - 5) dopuszczający - 2
  - 6) niedostateczny - 1.
3. Przy ocenianiu prac pisemnych stosowany jest sposób oceniania w zależności od liczby uzyskanych punktów w stosunku do liczby punktów możliwych do uzyskania:

0% – 30%	- niedostateczny
powyżej 31% – 49%	- dopuszczający
powyżej 50% – 64%	- dostateczny
powyżej 65% – 84%	- dobry
powyżej 85% – 94%	- bardzo dobry

powyżej 95% – 100% - celujący

4. Kryteria ocen:

- 1) **ocena dopuszczająca** – odtwórcza znajomość niezbędnego minimum podstawowych wiadomości; dopuszcza się samodzielność – przy pewnej pomocy nauczyciela,
  - 2) **ocena dostateczna** – posiadanie wiedzy, umiejętności i sprawności określonych programem nauczania w danej klasie na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w minimum programowym; ocenę tę warunkuje systematyczność pracy i dopuszcza się odpowiedzi ucznia odtwórcze, niekoniecznie poparte próbami samodzielnego wyciągania wniosków ; konieczna jest umiejętność poprawnego myślenia i jasnego wyrażania w formie ustnej i pisemnej,
  - 3) **ocena dobra** – jest wynikiem w pełni samodzielnej pracy ujawniającej znajomość wymaganych treści określonych programem nauczania w danej klasie i przekraczających wymagania zawarte w minimum programowym; uczeń wykazuje próby samodzielnego myślenia i umiejętności wiązania nowych wiadomości z wcześniej zdobytą wiedzą; konieczna jest systematyczność pracy i aktywność na lekcjach,
  - 4) **ocena bardzo dobra** – wymaga pełnego opanowania wiadomości przewidzianych w programie; opanowanie wiedzy musi mieć charakter trwały; konieczna jest samodzielność w posługiwaniu się zdobytymi umiejętnościami, swobodne operowanie wiedzą i dostrzeganie szerszych związków o charakterze strukturalnym; uczeń musi umieć wyciągać wnioski i wraz z wiedzą zastosować je do nawiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
  - 5) **ocena celująca** – wiedza i umiejętności ucznia wskazują na szczególne zainteresowanie przedmiotem, co ujawnia się wykroczeniem poza program nauczania; uczeń potrafi zaproponować rozwiązanie nietypowe, osiąga także sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych lub posiada inne porównywalne i dające się potwierdzić osiągnięcia.
5. W szkole przyjmuje się tradycyjną skalę ocen cząstkowych wzbogaconą (na użytek nauczyciela) o ustalone dodatkowo znaki graficzne („+” , „- ”) mające na celu zasygnalizowanie uczniowi szans i zagrożeń.
  6. Nauczyciel wystawia ocenę śródroczną i roczną na podst. „ Przedmiotowych Zasad Oceniania „ z danego przedmiotu.
  7. Uczeń otrzymuje śródroczną roczną ocenę opartą na analizie jego umiejętności zrozumienia zagadnień i sprawności zastosowania tego w praktyce.
  8. Ocenie podlega praca ucznia oraz przyrost jego wiedzy i umiejętności. Warunkiem utrzymania bądź podwyższenia oceny pozytywnej są wyniki potwierdzające jego postępy w nabywaniu wiedzy, umiejętności i sprawności.
  9. Samodzielna praca ucznia, jego poszukiwanie otwarcie na rozwiązywanie problemów oraz aktywność są czynnikami podwyższającymi ocenę śródroczną, roczną .

PROCEDURY SPRAWDZANIA, KRYTERIA OCEN

§ 5

1. W ciągu roku szkolnego uczeń dwukrotnie podlega klasyfikowaniu z poszczególnych przedmiotów oraz z zachowania. Pierwszy raz przed feriami zimowymi, nie później jednak niż końcem czwartego tygodnia stycznia, drugi raz na zakończenie roku szkolnego. Szkoła

w miarę możliwości stwarza uczniom warunki nadrabiania zaległości w ciągu roku szkolnego.

2. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:
  - 1) Formy ustne:
    - a) odpowiedź (z dwóch ostatnich tematów);
    - b) wypowiedź w klasie (aktywność na lekcji);
    - c) recytacja.
  - 2) Formy pisemne:
    - a) prace klasowe,
    - b) sprawdziany (minimum jeden w semestrze),
    - c) kartkówki (z ostatniego tematu, nie przekraczające 15 minut),
    - d) zadania domowe,
    - e) dyktanda,
    - f) testy (sprawdzenie wiedzy z półrocza lub roku).
  - 3) Prace dodatkowe.
  - 4) Formy sprawnościowe, doświadczalne, praktyczne (dotyczą zajęć podczas, których ćwiczona jest i kontrolowana sprawność oraz praktyczne umiejętności ucznia).
3. W semestrze ogólna ilość form sprawdzenia wiedzy i umiejętności nie może być niższa niż 3 oceny w przypadku 1–2 godzin tygodniowo, 4 i więcej powyżej 3 godzin tygodniowo. W semestrze jedna ocena musi być z pracy napisanej w klasie i jedna z odpowiedzi ustnej.
4. W tygodniu ogólna ilość sprawdzianów nie może być wyższa niż dwa, a prac klasowych najwyżej jedna.
5. Data ustalonego z uczniem sprawdzianu lub pracy klasowej musi zostać zapisana w dzienniku lekcyjnym co najmniej na tydzień przed terminem.
6. Wyniki prac pisemnych nauczyciel jest zobowiązany przedstawić uczniom w terminie dwóch tygodni od ich przeprowadzenia (w przypadku choroby nauczyciela termin wydłuża się o czas nieobecności).
7. Z pracą pisemną w klasie i jej wynikami mają prawo zapoznać się uczniowie i rodzice (prawni opiekunowie) w obecności nauczyciela.
8. Wszystkie oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
  - 1) **Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić.**
- 9) Prace pisemne obejmujące działy programowe są obowiązkowe (w razie nieobecności uczeń pisze pracę w terminie uzgodnionym z nauczycielem, lecz nie później niż 2 tygodnie od dnia powrotu ucznia do szkoły).
10. Sposoby informowania rodziców (prawnych opiekunów):
  - 1) O ocenach bieżących – poprzez wpis do dzienniczka ucznia lub wpis do zeszytu).
  - 2) O przewidywanych dla ucznia ocenach śródrocznych, rocznych niedostatecznych, możliwości nieklasyfikowania ucznia oraz przewidywanej ocenie nagannej zachowania – wychowawca pisemnie zawiadamia miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej. Informacja ta powinna zostać podpisana przez rodziców (prawnych opiekunów) w ciągu trzech dni i jest przechowywana przez wychowawcę. Oceny te mogą ulec zmianie. Propozycje pozostałych ocen klasyfikacji rocznej nauczyciele poszczególnych przedmiotów przekazują ustnie uczniom, a wychowawca pisemnie rodzicom (prawnym opiekunom) tydzień przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną. Rodzice (prawni opiekunowie) potwierdzają własnoręcznym podpisem, że zapoznali się z informacją przekazaną przez wychowawcę.
  - 3) O uzyskanych ocenach śródrocznych i rocznych - na spotkaniach indywidualnych:
    - a) zebraniach rodziców;

b) wywiadówkach (po klasyfikacji śródrocznej).

11. W przypadku zwolnienia ucznia z określonego przedmiotu, zamiast oceny należy w dokumentacji stwierdzającej przebieg nauki ucznia wpisać w odpowiedniej rubryce „zwolniony”.
12. Oceny śródroczne i roczne wpisuje do dziennika nauczyciel przedmiotu w pełnym brzmieniu, a oceny roczne do arkusza ocen wychowawca.
13. Uczeń klasy I – III otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli jego osiągnięcia edukacyjne w danym roku szkolnym oceniono pozytywnie.
14. Począwszy od klasy IV uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem przepisu pkt 16 uzyskał oceny klasyfikacyjne wyższe od stopnia niedostatecznego.

Oceny bieżące, śródroczne oraz roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.

Świadectwo z wyróżnieniem otrzymuje uczeń, który osiągnął z przedmiotów obowiązkowych oraz dodatkowych zajęć edukacyjnych lub religii średnią ocen na koniec roku szkolnego 4,75 i wyższą oraz co najmniej ocenę bardzo dobrą zachowania.

15. W wyjątkowych przypadkach rada pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I-III szkoły podstawowej na wniosek wychowawcy klasy po zasięgnięciu opinii rodziców (prawnych opiekunów).

16. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną z jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy z tych zajęć.

17. Uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia szkoły podstawowej, rada pedagogiczna może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem, że te obowiązkowe zajęcia edukacyjne są, zgodne ze szkolnym planem nauczania, realizowane w klasie programowo wyższej.

18. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że ocena roczna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

19. W przypadku stwierdzenia, że ocena klasyfikacyjna roczna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która:

- 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych – przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych;
- 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania – ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w drodze głosowania zwykłą większością głosów; w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.

20. Termin egzaminu, o którym mowa w pkt.19.1), uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).

1) W skład komisji wchodzi:

a) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:

- dyrektor szkoły jako przewodniczący komisji,
- nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne.
- dwóch nauczycieli z danej lub innej szkoły tego samego typu, prowadzący takie

same zajęcia edukacyjne;

b) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania:

- dyrektor szkoły jako przewodniczący komisji,
- wychowawca klasy,
- wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie,
- przedstawiciel samorządu uczniowskiego,
- przedstawiciel rady rodziców.

2) Nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach.

W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.

3) Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna klasyfikacyjna ocena zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny.

Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem niedostatecznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, z zastrzeżeniem pkt.21.1)

4) Z prac komisji sporządza się protokół zawierający w szczególności:

a) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:

- skład komisji,
- termin sprawdzianu,
- zadania (pytania) sprawdzające,
- wynik sprawdzianu oraz ustaloną ocenę;

b) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania:

- skład komisji,
- termin posiedzenia komisji,
- wynik głosowania,
- ustaloną ocenę zachowania wraz z uzasadnieniem.

Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

5) Do protokołu, o którym mowa w 18.7.1, dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.

6) Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły.

7) Przepisy ust.1-9 stosuje się odpowiednio w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych uzyskanej w wyniku egzaminu poprawkowego, z tym że termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku, ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.

8) Ocenę z egzaminu sprawdzającego można podnieść o jeden stopień.

21.Egzamin poprawkowy:

1) Ustalona przez nauczyciela niedostateczna ocena roczna może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.

2)Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej oraz ustnej, z wyjątkiem egzaminu ze sztuki, informatyki, wychowania fizycznego, z których egzamin powinien mieć przede wszystkim formę ćwiczeń praktycznych.

3) Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły w ostatnim tygodniu ferii letnich.

4) Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.

W skład komisji wchodzi:

- a) dyrektor szkoły – jako przewodniczący komisji,
- b) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne – jako egzaminujący,
- c) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne – jako członek komisji.

5) Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający skład komisji, termin egzaminu, pytania egzaminacyjne, wynik egzaminu oraz ocenę ustaloną przez komisję.

6) Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji i powtarza klasę, z zastrzeżeniem pkt. 17.

7) Nauczyciel, o którym mowa w pkt.21.4) b może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych uzasadnionych przypadkach. W taki przypadku dyrektor szkoły powołuje jako osobę egzaminacyjną innego nauczyciela przeprowadzającego takie same zajęcia edukacyjne.

22. Egzamin klasyfikacyjny.

1) Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach przekraczających połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

2) Uczeń nie klasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

3) Egzamin klasyfikacyjny zdaje również uczeń realizujący na podstawie odrębnych przepisów indywidualny tok lub program nauki oraz uczeń spełniający obowiązek szkolny poza szkołą.

4) Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się przed zakończeniem zajęć dydaktyczno-wychowawczych (śródrocznych i rocznych) lub przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego (semestru).

5) Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia dyrektor szkoły, nauczyciel przedmiotu w porozumieniu z rodzicami ucznia.

6) Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza nauczyciel właściwego przedmiotu w obecności dyrektora szkoły lub nauczycieli wyznaczonych przez dyrektora.

23. Uczeń ma prawo uzyskać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych (tylko o jeden stopień), jeżeli systematycznie poprawiał uzyskiwane oceny oraz poddawał się ocenianiu zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania, oraz ma usprawiedliwione wszystkie nieobecności na zajęciach z przedmiotu, z którego ubiega się o podwyższenie oceny.

1) Ustala się następujący tryb postępowania w przypadku ubiegania się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną z zajęć edukacyjnych:

a) w następnym dniu po uzyskaniu informacji o przewidywanych ocenach rodzic (prawny opiekun) może złożyć pisemny wniosek do dyrektora szkoły,

b) wniosek, o którym mowa w pkt a, musi zawierać:

- określenie z jakiego przedmiotu i do jakiej oceny uczeń chce podwyższyć przewidywaną ocenę,
- uzasadnienie,
- datę założenia.

c) Dyrektor po zaciągnięciu opinii wychowawcy i nauczyciela danego przedmiotu, czy uczeń spełnia warunki zawarte w pkt 23, wydaje decyzje i przekazuje uczniowi najpóźniej drugiego dnia po złożeniu wniosku.

2) Określa się następujące zasady podwyższania przewidywanej oceny:

- a) uzyskiwanie wyższej niż przewidywana oceny musi nastąpić przed klasyfikacją roczną uczniów,
  - b) podwyższenie przewidywanej oceny obejmuje wiedzę i umiejętności z całego roku szkolnego,
  - c) formę podwyższenia przewidywanej oceny określa nauczyciel, zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi, w uzgodnieniu z zespołem przedmiotowym,
  - d) podwyższenie przewidywanej oceny ucznia odbywa się w obecności nauczyciela prowadzącego dane zajęcia edukacyjne oraz nauczyciela tego samego lub pokrewnego przedmiotu.
- 3) Na wniosek ucznia lub jego rodziców, uczeń ma prawo uzyskać wyższą niż przewidywaną ocenę roczną zachowania, tylko w tym przypadku, jeżeli jego zachowanie zostało ocenione niezgodnie z kryteriami wewnątrzszkolnych zasad oceniania zachowania.
- 4) Prawo to nie przysługuje uczniom, którzy w ciągu roku szkolnego zostali ukarani karami (statut szkoły).
- 5) Ustala się następujący tryb postępowania w przypadku ubiegania się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną zachowania:
- a) w następnym dniu po uzyskaniu informacji o przewidywanej ocenie rodzic (prawny opiekun) może złożyć pisemny wniosek do dyrektora szkoły,
  - b) wniosek, o którym mowa w pkt. a musi zawierać:
    - określenie do jakiej oceny uczeń chce podwyższyć przewidywaną ocenę,
    - uzasadnienie,
    - datę złożenia.
  - c) dyrektor po zasięgnięciu opinii wychowawcy, czy uczeń spełnia warunki zawarte w pkt 23.3. i 23.4. wydaje decyzję i przekazuje uczniowi najpóźniej drugiego dnia po złożeniu wniosku.
- 6) Określa się następujące zasady podwyższenia przewidywanej oceny:
- a) uzyskiwanie wyższej niż przewidywana oceny musi nastąpić przed klasyfikacją roczną uczniów,
  - b) podwyższenie przewidywanej oceny obejmuje ocenę zachowania ucznia z całego roku szkolnego,
  - c) podwyższenie przewidywanej oceny odbywa się w obecności wychowawcy i przedstawiciela samorządu klasowego i polega na analizie zachowania ucznia według szkolnych kryteriów.
24. Uczeń kończy szkołę podstawową, jeżeli na zakończenie klasy programowo najwyższej (ósmej) uzyskał oceny klasyfikacyjne wyższe od oceny niedostatecznej i jeżeli ponadto przystąpił do egzaminu, o którym mowa w pkt. 25 z zastrzeżeniem § 6 pkt 11 podpunkt a),b).
25. W klasie ósmej szkoły podstawowej okręgowa komisja egzaminacyjna przeprowadza egzamin poziomu opanowania umiejętności określonych odrębnymi przepisami.
26. Egzamin ma charakter powszechny i obowiązkowy.
27. Egzamin przeprowadza się w terminie ustalonym przez komisję okręgową.
28. Egzamin organizuje zespół egzaminacyjny powołany przez przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego.
29. Wynik egzaminu odnotowany zostanie na zaświadczeniu wydanym przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną.

KRYTERIA OCEN Z ZACHOWANIA

§ 6

Cele

Oceny zachowania mają na celu:

- mobilizować ucznia do ustawicznej pracy,
- uczyć rzetelności, systematyczności, porządku i współdziałania w grupie,
- motywować do stawania się być lepszym,
- pozwolić uwierzyć uczniowi we własne możliwości.

Funkcje i zasady oceniania

1. Ocena podsumowująca powinna być jawna, umotywowana, uwzględniająca opinię własną ucznia (samoocena), opinię wyrażoną przez jego kolegów oraz opinię nauczycieli uczących w danej klasie.
2. W sytuacji wątpliwej wychowawca powinien zasięgać opinii rady pedagogicznej i samorządu uczniowskiego.
3. Ocena zachowania ustalana jest w obecności zainteresowanego ucznia i całej klasy.
4. Każdy uczeń ma prawo do samooceny, która nie jest wiążąca dla wychowawcy.
5. Uczeń i rodzice powinni poznać proponowaną ocenę zachowania na tydzień przed posiedzeniem rady pedagogicznej.
6. Ocena z zachowania może ulec zmianie na posiedzeniu rady pedagogicznej w przypadku rażącego naruszenia obowiązków ucznia, w okresie od wystawienia oceny przez wychowawcę do posiedzenia rady pedagogicznej.
7. W szczególnych wypadkach, wychowawca zachowuje prawo do zmiany oceny zachowania do ostatniego dnia nauki.
8. Na początku każdego roku szkolnego wychowawca informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania zachowania, warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania, warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zachowania oraz o skutkach ustalenia uczniowi negatywnej rocznej klasyfikacyjnej ocen z zachowania.
9. Rodzice muszą być na bieżąco informowani o zachowaniu ucznia.
10. W klasach I-III ocena zachowania jest oceną opisową.
11. Ocena z zachowania nie ma wpływu na oceny z zajęć edukacyjnych,
  - a) śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zachowania dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi,
  - b) rada pedagogiczna może podjąć uchwałę o nie promowaniu do klasy programowo wyższej lub o nie ukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej klasie co najmniej dwa razy z rzędu ustalono negatywną roczną ocenę klasyfikacyjną z zachowania.
12. Wychowawcy klas IV – VIII są zobowiązani do prowadzenia notatek o pozytywnym i negatywnym zachowaniu ucznia.
Uczeń ma prawo znać odnotowane na jego temat uwagi. Wpisu dokonuje wychowawca lub inny nauczyciel.

Kryteria oceniania.

Ocenę zachowania ustala się według następującej skali:

- wzorowe,
- bardzo dobre,
- dobre,
- poprawne,

- nieodpowiednie,
- naganne.

Ocenę wzorową otrzymuje uczeń, który:

- punktualnie i systematycznie uczęszcza na obowiązkowe zajęcia edukacyjne,
- wszystkie nieobecności ma usprawiedliwione,
- wzorowo wywiązuje się z powierzonych mu obowiązków, ponosi za nie pełną odpowiedzialność,
- wyróżnia się na tle klasy swoją kulturą osobistą,
- współdziała w utrzymaniu czystości w szkole, klasie, otoczeniu,
- jest kulturalny, uczciwy i prawdomówny w stosunku do kolegów i wszystkich osób dorosłych,
- chętnie wykonuje pracę dodatkową związaną z nauką,
- reprezentuje szkołę – jeśli ma możliwości i predyspozycje w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych,
- bardzo aktywnie uczestniczy w pracach organizacji szkolnych,
- współorganizuje imprezy klasowe i szkolne,
- chętnie służy pomocą innym,
- poszerza swoje wiadomości oraz rozwija swoje zainteresowania i uzdolnienia,
- wykazuje inicjatywę w podejmowaniu działalności na rzecz klasy, szkoły, środowiska , lokalnego.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- stara się osiągnąć jak najlepsze wyniki w nauce w miarę swoich możliwości,
- systematycznie i punktualnie uczęszcza na lekcje,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych i w życiu szkoły,
- troszczy się o mienie szkoły i jej estetyczny wygląd,
- dba o kulturę słowa,
- z szacunkiem odnosi się do kolegów, nauczycieli i innych osób,
- bierze aktywny udział w imprezach organizowanych przez szkołę, klasę i jest ich współorganizatorem,
- prowadzi aktywną działalność w ramach organizacji uczniowskich,
- ma wszystkie godziny nieobecności usprawiedliwione w wyznaczonym przez wychowawcę terminie,
- nie ulega nałogom, dba o zdrowie i higienę swoją i innych,
- jest sumienny w pełnieniu przyjętych obowiązków.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń który:

- systematycznie przygotowuje się do lekcji,
- aktywnie uczestniczy w lekcji,
- pracuje w szkole w miarę swoich możliwości,
- cechuje go właściwa postawa wobec osób dorosłych i kolegów,
- punktualnie i systematycznie uczęszcza na lekcje, wszystkie nieobecności ma usprawiedliwione przez rodziców,
- nie opuszcza samowolnie terenu szkoły,
- nie ulega nałogom i nie namawia do nich kolegów,
- nie prowokuje konfliktów i bójek, nie znęca się fizycznie lub psychicznie nad słabszymi,
- nie niszczy mienia szkolnego, społecznego i mienia kolegów,

- dba o kulturę języka polskiego w szkole i poza szkołą,
- dba o swój wygląd zewnętrzny i higienę osobistą,
- chętnie współpracuje z wychowawcą i nauczycielami,
- sytuacje konfliktowe rozwiązuje wspólnie z wychowawcą,
- potrafi się przyznać do popełnionych błędów i wyciąga z nich właściwe wnioski,
- wywiązuje się sumiennie z powierzonych mu obowiązków i funkcji.

Ocenę poprawną otrzymuje uczeń, który:

- nie zawsze jest przygotowany do lekcji (zdarza mu się nie odrabiać prac domowych, nie przynosi wymaganych pomocy, podręczników itp.)
- pozytywnie reaguje na uwagi nauczyciela, choć sporadycznie zdarza mu się nie wykonać jego poleceń,
- nie jest zainteresowany organizacją życia szkoły,
- nie przeszkadza w prowadzeniu zajęć i w miarę aktywnie w nich uczestniczy,
- szanuje mienie szkolne i pracę innych,
- prezentuje poprawny sposób bycia i kulturę słowa,
- nie ulega nałogom,
- stara się przestrzegać higieny osobistej,
- stara się właściwie zachowywać w stosunku do swoich kolegów i wszystkich pracowników szkoły,
- stara się być tolerancyjny i szanować godność osobistą ludzi,
- większość opuszczonych godzin ma usprawiedliwione przez rodziców (limit godzin nieusprawiedliwionych wynosi dwa dni lekcyjne).

Ocenę nieodpowiednią otrzymuje uczeń, który :

- ma oceny niedostateczne wynikające z lekceważącego stosunku do nauki,
- mało systematycznie i niepunktualnie uczęszcza na zajęcia lekcyjne,
- biernie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych i w życiu szkoły,
- nie troszczy się o mienie szkoły,
- prowokuje innych przez dyskusję, dogadywanie, zaczepianie,
- nie reaguje na uwagi nauczyciela dotyczące jego zachowania,
- nie dba o kulturę języka,
- komentuje wypowiedzi nauczycieli i kolegów,
- lekceważąco i arogancko odnosi się do kolegów, nauczycieli i pracowników szkoły,
- jest nieżyczliwy, niekoleżeński, złośliwy w stosunkach międzyludzkich,
- podejmuje próby palenia papierosów, picia alkoholu,
- przekroczył limit dwóch dni opuszczonych nieusprawiedliwionych.

Ocenę naganną otrzymuje uczeń, który:

- celowo niszczy mienie kolegów i mienie społeczne,
- jest agresywny; bierze udział w bójkach z uszkodzeniem ciała,
- znęca się fizycznie nad słabszymi,
- stosuje wyłudzenia, zastraszanie,
- wszedł w konflikt z prawem,
- celowo i bez usprawiedliwienia opuszcza zajęcia lekcyjne (wagaruje).

Ustalenia dodatkowe

1. Wychowawca lub inny nauczyciel wskazany przez wychowawcę usprawiedliwia nieobecności ucznia na podstawie;
  - pisemnej prośby rodzica,
  - ustnej prośby wyrażonej przez rodzica
  - zaświadczenia urzędowego (np. zwolnienie lekarskie).
2. Uczeń, który bierze udział w zawodach, konkursach lub wycieczce, jest traktowany jak uczeń obecny w szkole. W rubryce „nieobecny” wpisuje się przyczynę wyjazdu. W rubryce obecności przy temacie lekcji nauczyciel wpisuje liczbę uczniów realnie biorących udział w zajęciach.
3. Uczeń, który z klasą opuszcza samowolnie szkołę, nie może otrzymać oceny wzorowej.
4. Uczeń może być zwolniony z zajęć po poinformowaniu wychowawcy lub nauczyciela prowadzącego daną lekcję.

Rozdział 2**EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA – I ETAP EDUKACYJNY****§ 7****Kryterium oceniania osiągnięć edukacyjnych w klasach I- III.****Cele ogólne przedmiotu.**

Uczeń.

W zakresie słuchania:

1. Rozumie treść różnego rodzaju wypowiedzi i reaguje na nią.

W zakresie mówienia:

1. Wypowiada się na określony temat w kilku logicznie powiązanych ze sobą zdaniach.
2. Opisuje przedmiot na podstawie bezpośredniej obserwacji.
3. Opowiada z zachowaniem kolejności wydarzeń.

W zakresie czytania:

1. Czyta płynnie, wyraziście ze zrozumieniem (głośno, cicho).

W zakresie pisania:

1. Pisze poprawnie z pamięci i ze słuchu w zakresie opracowanego słownictwa.
2. Samodzielnie formułuje i zapisuje opowiadanie, list, życzenia, opis.

W zakresie edukacji matematycznej:

1. Wykonuje dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000 oraz mnożenie i dzielenie w zakresie 100.
2. Stosuje podstawowe prawa matematyczne.
3. Samodzielnie rozwiązuje proste zadania tekstowe.
4. Zna i stosuje algorytmy działań.
5. Praktycznie stosuje wiedzę dotyczącą ważenia, mierzenia pojemności, płacenia i kalendarza.

W zakresie edukacji środowiskowej i zdrowotnej:

1. Posiada podstawowe wiadomości dotyczące otaczającej rzeczywistości.
2. Zna i stosuje zasady bezpieczeństwa w szkole i poza nią.
3. Uczestniczy w zajęciach ruchowych i sprawnie wykonuje ćwiczenia.

W zakresie działalności artystycznej:

1. Wykonuje prace artystyczne na dany temat.
2. Śpiewa kilka piosenek.

Cele oceniania

Warunki zaliczania – procedury sprawdzania.

1. W klasach I-III uczniowie nie otrzymują ocen cyfrowych, z wyjątkiem religii oraz II półrocza w klasie III.
2. Wszyscy uczniowie po roku uczęszczania do danej klasy są promowani do klasy następnej. W wyjątkowych przypadkach rada pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I-III szkoły podstawowej na wniosek wychowawcy klasy oraz po zasięgnięciu opinii rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
3. Nauczyciel zbiera informacje o uczniu, niezbędne do napisania rocznej oceny opisowej, biorąc pod uwagę wszystkie rodzaje aktywności dziecka. Umiejętności ucznia sprawdzane są na podstawie:
  - obserwacji pracy ucznia na zajęciach (indywidualnej i zespołowej)
  - prac pisemnych (przepisywanie, pisanie z pamięci i ze słuchu, testy, teksty z lukami, krzyżówki, rozwiązywanie zadań),
  - prac artystycznych,
  - ćwiczeń ruchowych,
  - prac domowych.
4. Podczas oceniania bierze się pod uwagę indywidualne możliwości dziecka i postęp w jego rozwoju.
5. Uczeń w trudnej sytuacji losowej może liczyć na indywidualną pomoc w przezwyciężaniu trudności:
  - indywidualna pomoc nauczyciela lub kolegów w czasie zajęć,
  - kontakt z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
  - udział w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych,
  - udział w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych,
  - pomoc koleżeńska.

Funkcje i zasady oceniania

Ocenianie spełnia 3 podstawowe funkcje

1. Informacyjna – sprzyja wyrabianiu umiejętności uczenia się. Uczy dzieci szeroko pojętej komunikacji, a nie rywalizacji za wszelką cenę.
2. Motywacyjna – umożliwia wprowadzenie zmian w sposobie działania uczniów w oparciu o dostarczone informacje zwrotne.
3. Korekcyjna – wywołuje u dzieci chęć wyeliminowania błędów, jakie im się zdarzyły.

Formy i metody oceny

1. Wypowiedzi ustne

- umiejętność mówienia zdaniami,
- umiejętność budowania spójnej wypowiedzi,
- umiejętność opowiadania (zdania przyczynowo-skutkowe),
- umiejętność opisywania przedmiotów na podstawie bezpośredniej obserwacji.

2. Czytanie

- umiejętność poprawnego czytania wyrazów,
- umiejętność czytania płynnego,
- umiejętność czytania biegłego i wyrazistego,
- umiejętność głośnego czytania ze zrozumieniem,
- umiejętność cichego czytania ze zrozumieniem.

3. Pisanie

- umiejętność właściwego stosowania kształtów liter,
- umiejętność stosowania właściwych połączeń w wyrazach,
- umiejętność poprawnego przepisywania,
- umiejętność pisania wyrazów i zadań z pamięci,
- umiejętność pisania wyrazów i zadań ze słuchu,
- umiejętność samodzielnego pisania zadań, listu, życzeń, opowiadania, opisu.

4. Umiejętności matematyczne

- umiejętność dodawania i odejmowania w zakresie 10 na konkretach i w pamięci,
- umiejętność dodawania i odejmowania w zakresie 20 na konkretach i w pamięci (później 100),
- umiejętność rozwiązywania i układania zadań tekstowych prostych i złożonych,
- umiejętność stosowania kolejności wykonywania działań,
- umiejętność dodawania i odejmowania sposobem pisemnym,
- umiejętność mnożenia i dzielenia pisemnego przez liczby jednocyfrowe,
- umiejętność rozwiązywania równań z niewiadomą,
- umiejętność dodawania i odejmowania ułamków,
- umiejętność posługiwania się miarą długości, objętości i masy,
- umiejętność rozpoznawania i stosowania odcinków prostokątnych i równoległych.

5. Umiejętności przyrodnicze

- umiejętność stosowania i przestrzegania przepisów ruchu drogowego oraz bezpieczeństwa zachowania się w szkole i poza nią,
- umiejętność dostrzegania związków przyczynowo-skutkowych w przyrodzie,
- umiejętność orientowania się w różnorodności świata roślin, zwierząt i we współzależności między nimi,
- umiejętność stosowania podstawowych pojęć związanych z życiem w lesie, na polu i w wodzie,
- umiejętność wyjaśniania na czym polega praca ludzka w różnych zawodach,
- umiejętność rozróżniania transportu lądowego, powietrznego i wodnego,
- umiejętność posługiwania się mapą.

6. Umiejętności artystyczne

- umiejętność wyróżniania i posługiwania się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego,
- umiejętność organizowania własnego warsztatu pracy,
- umiejętność śpiewania poznanych piosenek,
- umiejętność odtwarzania i układania melodii do słów,
- umiejętność określania głosów ludzkich i instrumentów w utworach,
- umiejętność zapisywania gamy i operowania wartościami nut,
- umiejętność gry na instrumentach perkusyjnych.

7. Umiejętności ruchowe

- umiejętność posługiwania się podstawowymi formami ruchu, chód, bieg, skok, rzut, wspinanie, czworakowanie, czołganie itp.,
- umiejętność przestrzegania zasad współdziałania w grupie (ćwiczenia, zabawy, gry zespołowe),
- umiejętność zorganizowania bezpiecznej zabawy.

8. Umiejętności z zakresu edukacji komputerowej i programowania.

- umiejętność posługiwania się wybranymi programami komputerowymi,
- umiejętność przeglądania stron komputerowych,
- umiejętność tworzenia tekstów i rysunków.

Kryteria oceniania osiągnięć edukacyjnych w klasach I, II, III:

Symbole cyfrowe otrzymują dzieci za wytwory w zeszytach, ćwiczeniach, kartach pracy, itp.

CYFRA - 5

- uczeń biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych na określonym poziomie,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania,
- poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne.

CYFRA - 4

- uczeń aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- sprawnie stosuje posiadane umiejętności do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

CYFRA -3

- radzi sobie przy pomocy nauczyciela i rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- popełnia błędy, które po wskazaniu potrafi samodzielnie poprawić,
- posiada podstawową wiedzę.

CYFRA- 2

- uczeń nie wykazuje aktywności na zajęciach,
- jego osiągnięcia i postępy pozwalają na rozwiązanie zadań i problemów o niewielkim stopniu trudności, z pomocą nauczyciela.

CYFRA -1

- potrzebuje pomocy, bo nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności,
- nie potrafi samodzielnie rozwiązywać (wykonywać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.

Język obcy;

- na zajęciach języka obcego obowiązuje system oceniania zgodny z wyżej zapisanymi symbolami cyfrowymi.

Religia;

- ocena z religii jest oceną cyfrową zgodną ze skalą oceniania:
     celujący,
     bardzo dobry,
     dobry,
     dostateczny,
     dopuszczający,
     niedostateczny.

Kryteria oceniania od II półrocza w klasie III.

1. W celu właściwego informowania rodziców i uczniów o osiągnięciach, postępach i rozwoju dziecka ustala się następujące bieżące oceny wspomagające, wyrażone poziomami osiągnięć:

- poziom szósty (6)
- poziom piąty (5)
- poziom czwarty (4)
- poziom trzeci (3)
- poziom drugi (2)
- poziom pierwszy (1)

2. Uczeń jest oceniany pozytywnie, gdy jego poziom osiągnięć z poszczególnych edukacji jest wyższy niż poziom drugi (2).

3. Ustala się następujące **kryteria ocen uczniów klasy III:**

a) poziom szósty (6) osiąga uczeń, który:

- samodzielnie i twórczo rozwiązuje nowe problemy i zadania,
- wykazuje szczególną aktywność na zajęciach, jest badawczy, odkrywczy i twórczy

b) poziom piąty (5) otrzymuje uczeń, który:

- aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- sprawnie stosuje posiadane umiejętności do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,

c) poziom czwarty (4) otrzymuje uczeń, który:

- sporadycznie jest aktywny na zajęciach,
- jego osiągnięcia i postępy pozwalają na samodzielne rozwiązywanie typowych zadań i problemów o średnim stopniu trudności

d) poziom trzeci (3) otrzymuje uczeń, który:

- nie wykazuje aktywności na zajęciach,
- jego osiągnięcia i postępy pozwalają na rozwiązywanie zadań i problemów o niewielkim stopniu trudności, z pomocą nauczyciela

e) poziom drugi (2) otrzymuje uczeń, który:

- biernie uczestniczy w zajęciach,
- jego osiągnięcia i postępy pozwalają na rozwiązywanie zadań i problemów tylko o niewielkim stopniu trudności, z dużą pomocą nauczyciela,

f) poziom pierwszy (1) otrzymuje uczeń, który:

- biernie uczestniczy w zajęciach,
- jego osiągnięcia i postępy nie pozwalają na rozwiązywanie zadań i problemów, nawet o niewielkim stopniu trudności, i z dużą pomocą nauczyciela.

JEZYK ANGIELSKI - KLASY I – III – opracowała Anna Tomczak.

KLASA I

a) CYFRA 5

- uczeń uważnie słucha wypowiedzi innych uczniów i nauczyciela,
- uczeń potrafi powtórzyć za nauczycielem, nagraniem,
- uczeń wypowiada się pełnymi słowami/zdaniami, udziela odpowiedzi na pytania,
- uczeń przepisuje poprawnie,
- uczeń rozpoznaje znaczenie słów, gdy je usłyszy i zobaczy,

- uczeń potrafi nazwać przedmioty, rzeczy zwierzęta, których nazwy były wprowadzane i utrwalane na lekcjach.

b) CYFRA 4

- uczeń słucha wypowiedzi innych uczniów i nauczyciela
- uczeń wypowiada się pełnymi słowami,
- uczeń wypowiada się zdaniami przy pomocy nauczyciela,
- uczeń udziela odpowiedzi na pytania przy pomocy nauczyciela,
- uczeń przepisuje z nielicznymi błędami,
- uczeń rozpoznaje znaczenie słów, gdy je zobaczy i usłyszy,
- uczeń potrafi nazwać przedmioty, rzeczy, zwierzęta.

c) CYFRA 3

- uczeń niezbyt uważnie słucha innych uczniów i nauczyciela, ma kłopoty ze zrozumieniem nauczyciela,
- uczeń potrafi powtórzyć za nauczycielem,
- uczeń ma kłopoty z wypowiadaniem się pełnymi słowami lub zdaniami,
- uczeń przepisuje poprawnie,
- uczeń ma kłopoty z rozpoznaniem słów, gdy je usłyszy lub zobaczy.

d) CYFRA 2

- uczeń sporadycznie słucha wypowiedzi innych uczniów i nauczyciela,
- uczeń nie rozumie poleceń nauczyciela,
- uczeń potrafi powtórzyć za nauczycielem/nagraniem z błędami,
- uczeń nie potrafi powiedzieć słów lub całych zdań,
- uczeń nie potrafi pisać poprawnie,
- uczeń ma kłopoty z rozpoznaniem słów gdy je usłyszy lub zobaczy.
- uczeń rozumie podstawowe komunikaty nauczyciela wydawane w języku angielskim,
- uczeń wypowiada proste zwroty grzecznościowe, potrafi przedstawić się,
- uczeń posiada prowadzony i w miarę uzupełniony zeszyt ćwiczeń,
- uczeń potrafi wykonać przynajmniej kilka z zadanych prac domowych i uzyskać z nich oceny pozytywne,
- uczeń stara się współpracować w grupie.

e) CYFRA 1

- uczeń nie umie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela,
- uczeń nie rozumie powszechnie spotykane angielskie słowa i nie umie ich powtórzyć,
- uczeń nie współpracuje z innymi uczniami,
- uczeń nie uzupełnia zeszytu ćwiczeń,
- uczeń popełnia błędy uniemożliwiające zrozumienie,
- uczeń wykazuje niechęć do jakiegokolwiek pracy i brak aktywności na lekcji,
- uczeń nie odrabia prac domowych.

KLASA II

a) CYFRA 5

- uczeń uważnie słucha wypowiedzi innych uczniów i nauczyciela,
- uczeń rozumie polecenia nauczyciela,
- uczeń potrafi powtórzyć za nauczycielem, nagraniem,

- uczeń wypowiada się pełnymi słowami/zdaniami, udziela odpowiedzi na pytania,
- uczeń przepisuje poprawnie,
- uczeń rozpoznaje znaczenie słów, gdy je usłyszy i zobaczy,
- uczeń potrafi nazwać przedmioty, rzeczy zwierzęta, których nazwy były wprowadzane i utrwalane na lekcjach,
- uczeń płynnie czyta bez pomocy nauczyciela.

b) CYFRA 4

- uczeń słucha wypowiedzi innych uczniów i nauczyciela,
- uczeń rozumie polecenia nauczyciela,
- uczeń wypowiada się pełnymi słowami,
- uczeń wypowiada się zdaniami przy pomocy nauczyciela,
- uczeń udziela odpowiedzi na pytania przy pomocy nauczyciela,
- uczeń przepisuje z nielicznymi błędami,
- uczeń rozpoznaje znaczenie słów, gdy je zobaczy i usłyszy,
- uczeń potrafi nazwać przedmioty, rzeczy, zwierzęta,
- uczeń czyta samodzielnie, ale robi nieliczne błędy.

c) CYFRA 3

- uczeń niezbyt uważnie słucha innych uczniów i nauczyciela, ma kłopoty ze zrozumieniem nauczyciela,
- uczeń potrafi powtórzyć za nauczycielem,
- uczeń ma kłopoty z wypowiedzianiem się pełnymi słowami lub zdaniami,
- uczeń przepisuje poprawnie,
- uczeń ma kłopoty z rozpoznaniem słów, gdy je usłyszy lub zobaczy,
- uczeń ma kłopoty z czytaniem.

d) CYFRA 2

- uczeń sporadycznie słucha wypowiedzi innych uczniów i nauczyciela,
- uczeń nie rozumie poleceń nauczyciela,
- uczeń potrafi powtórzyć za nauczycielem/nagraniami z błędami,
- uczeń nie potrafi powiedzieć słów lub całych zdań,
- uczeń nie potrafi pisać poprawnie,
- uczeń ma kłopoty z rozpoznaniem słów gdy je usłyszy lub zobaczy,
- uczeń czyta powtarzając po nauczycielu.
- uczeń potrafi wykonywać z pomocą nauczyciela zadania typowe, wyćwiczone na lekcji, o niewielkim stopniu trudności,
- uczeń potrafi wypowiadać proste zwroty grzecznościowe,
- uczeń popełnia liczne błędy w wymowie i zapisie wyrazów i nie potrafi ich poprawić
- uczeń wykazuje się brakiem umiejętności pracy w grupie
- uczeń nie odrabia prac domowych,
- uczeń prowadzi niestarannie i nierzetelnie zeszyt ćwiczeń.

e) CYFRA 1

- uczeń nie umie wykonać zadania o niewielkim stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela,
- uczeń nie rozumie instrukcji nauczyciela,

- uczeń nie rozumie powszechnie spotykane angielskie słowa,
- uczeń wykazuje braki ze wszystkich dziedzin (gramatyka, słownictwo, fonetyka),
- uczeń popełnia błędy uniemożliwiające zrozumienie,
- uczeń wykazuje niechęć do jakiegokolwiek pracy i brak aktywności na lekcji,
- uczeń nie odrabia prac domowych.

KLASA III

a) CYFRA 5

- uważnie słucha wypowiedzi innych uczniów i nauczyciela,
- rozumie polecenia nauczyciela,
- potrafi powtórzyć za nauczycielem, nagraniem,
- wypowiada się pełnymi słowami/zdaniami, udziela odpowiedzi na pytania,
- posługuje się słownictwem poznanym na lekcji,
- samodzielnie zadaje pytania,
- czyta całymi zdaniami,
- czyta głośno ze zrozumieniem,
- potrafi napisać zdania,
- rozpoznaje znaczenie słów, gdy je usłyszy i zobaczy,
- przypomina sobie dawno poznane słowa.

b) CYFRA 4

- słucha wypowiedzi innych uczniów i nauczyciela,
- rozumie polecenia nauczyciela,
- wypowiada się zdaniami,
- posługuje się słownictwem poznanym na lekcjach,
- udziela odpowiedzi na pytania,
- czyta zdaniami ze zrozumieniem,
- przepisuje poprawnie,
- potrafi napisać zdania wg wzoru
- rozpoznaje znaczenie słów, gdy je zobaczy i usłyszy.

c) CYFRA 3

- potrafi powtórzyć za nauczycielem,
- odpowiada na pytania przy pomocy nauczyciela,
- zadaje pytania przy pomocy nauczyciela,
- czyta pojedynczymi wyrazami,
- przepisuje poprawnie,
- stara się rozpoznać znaczenie wyrazów, gdy je usłyszy lub zobaczy.

d) CYFRA 2

- powtarza za wzorem, ale robi błędy,
- nie rozumie poleceń nauczyciela,
- odpowiada na pytania, ale robi błędy,
- ma kłopoty ze zrozumieniem polecenia,
- czyta głośno z błędami,
- nie potrafi pisać poprawnie.

e) CYFRA 1

- uczeń nie umie wykonać zadania o niewielkim stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela,
- uczeń nie rozumie instrukcji nauczyciela,
- uczeń nie rozumie powszechnie spotykane angielskie słowa,
- uczeń wykazuje braki ze wszystkich dziedzin (gramatyka, słownictwo, fonetyka),
- uczeń popełnia błędy uniemożliwiające zrozumienie,
- uczeń wykazuje niechęć do jakiegokolwiek pracy i brak aktywności na lekcji,
- uczeń nie odrabia prac domowych

RELIGIA – opracował Jarosław Królikowski

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

1. Posiadał wiedzę i umiejętności określone przez program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia.
2. Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy.
3. Osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.
4. Wyróżnia się aktywnością w grupie katechetycznej.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

1. Opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
2. Zachowuje szacunek dla „świętych” przedmiotów, miejsc i znaków religijnych,
3. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

1. Nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania w minimum programowym,
2. Poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

1. Opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w minimum programowym,
2. Rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności.
3. Wykonywanie zadań przez ucznia budzi zastrzeżenia np. niedbałe prowadzenie zeszytu lub ćwiczeń.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

1. Ma braki w opanowaniu minimum programowego, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,
2. Rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

1. Nie opanował wiadomości i umiejętności określonych minimum programowym przedmiotu nauczania w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu,
2. Nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim stopniu trudności.

OCENA Z ZACHOWANIA

Ocenianie zachowania uczniów dla klas I-III

Śródroczna oraz roczna ocena zachowania uwzględnia w szczególności:

- a) punktualność
- b) kulturę osobistą
- c) stosunek do kolegów i osób dorosłych
- d) przygotowanie do zajęć
- e) aktywność na zajęciach
- f) samodzielność pracy na zajęciach
- g) przestrzeganie zasad klasowych
- h) umiejętność współpracy w grupie i zaangażowanie społeczne.

Ustala się następującą symbolikę i skalę bieżącego oceniania zachowania:

W- poziom wysoki

B - poziom bardzo dobry

Z-poziom zadowolający

N- poziom niski

Szczegółowe kryteria ocen zachowania:

I. Poziom wymagań – wysoki (W)

- Wszystkie nieobecności i spóźnienia są usprawiedliwione, nie wynikają ze złej woli ucznia.
- Wzorowo i kulturalnie zachowuje się na przerwach wobec nauczycieli, kolegów, pracowników administracji, na uroczystościach i imprezach szkolnych, podczas wycieczek klasowych.
- Ubiera się stosownie do okoliczności.
- Zawsze jest koleżeński wobec rówieśników.
- Regularnie odrabia prace domowe, ma zawsze potrzebne podręczniki, przybory i potrzebne materiały na zajęcia.
- Zawsze bierze aktywny udział w zajęciach, zawsze przygotowuje dodatkowe prace dla uczniów chętnych.
- Pracuje samodzielnie i nigdy nie zakłóca pracy innych dzieci.
- Nie łamie zasad klasowych.
- Zawsze zgodnie i odpowiedzialnie pracuje z innymi dziećmi w grupie.
- Bierze udział w konkursach klasowych, szkolnych i pozaszkolnych.

II. Poziom wymagań – bardzo dobry (B)

- Wszystkie nieobecności i spóźnienia są usprawiedliwione.
  - Na ogół zachowuje się kulturalnie i bez zarzutu na przerwach wobec nauczycieli, kolegów, pracowników administracji, na uroczystościach i imprezach szkolnych, podczas wycieczek klasowych.
  - Wygląda schludnie, zgodnie z regulaminem szkoły.
  - Jest koleżeński wobec rówieśników.
  - Odrabia prace domowe, na ogół ma potrzebne podręczniki przybory szkole i dodatkowe materiały.
  - Na ogół bierze aktywny udział w zajęciach.
  - Nie zakłóca pracy innych dzieci podczas zajęć i zwykle pracuje samodzielnie. ▪
- Sporadycznie nie przestrzega zasad klasowych.
- Na ogół zgodnie współpracuje z innym dziećmi w grupie.

III. Poziom wymagań – zadowalający (Z)

- Wszystkie nieobecności usprawiedliwione, sporadyczne nieuzasadnione spóźnienia.
- Na ogół zachowuje się poprawnie.
- Nie odmawia pomocy kolegom, gdy się do niego zwróca.
- Na ogół odrabia prace domowe i ma niezbędne na zajęcia podręczniki i przybory szkolne.
- Jest mało aktywny na zajęciach, ale swoim zachowaniem nie zakłóca pracy innych dzieci.
- Czasem łamie te zasady klasowe, których przestrzeganie jest trudne, ze względu na temperament czy cechy osobowości (uczeń nadpobudliwy).
- Na ogół zgodnie współpracuje z dziećmi w grupie.

IV. Poziom wymagań – niski (N)

- Nieobecności i spóźnienia ucznia nie zawsze wynikają z ważnych powodów.
- Czasem zachowuje się niekulturalnie wobec rówieśników i dorosłych, nie zawsze stosownie do sytuacji.
- Czasem zachowuje się w sposób niekoleżeńcki wobec rówieśników.
- Często nie odrabia prac domowych i nie przynosi niezbędnych na lekcje podręczników i przyborów.
- Jest mało aktywny na zajęciach, swoim zachowaniem zakłóca pracę innym dzieciom. ▪ Często łamie zasady klasowe.
- Niechętnie współpracuje w grupie.

Opisowa ocena śródroczna oraz roczna wynika bezpośrednio z cząstkowych ocen wspomagających, uzyskanych przez ucznia w ciągu całego roku szkolnego.

Na wspomagające oceny cząstkowe składają się następujące **elementy pracy ucznia**:

- aktywność i zaangażowanie, samodzielność i kreatywność, zainteresowanie, czytanie, mówienie, pisanie, sprawdziany, bieżących postępów i umiejętności ucznia, przeprowadzone zgodnie z programem nauczania danej klasy, pisanie z pamięci i ze słuchu przeprowadzone po utrwaleniu określonych umiejętności, samodzielne prace pisemne, prace domowe ucznia.

W klasach I-III, przy pracach dłuższych, mogą być zamieszczone komentarze słowne zawierające informacje dotyczące zapisu, treści i budowy zadań.

We wszystkich klasach stosuje się elementy oceniania kształtującego.

Formy doraźnego oceniania.

Ocena może być wyrażona przy pomocy słów, gestu, mimiki, postawy ciała.

W pracach pisemnych:

- **V** – ten znaczek wskazuje, że dziecko dobrze wykonuje zadania,
- - ten znaczek wskazuje, gdzie popełniono błąd,
- od drugiego półrocza w klasie III uczniowie będą oceniani w skali od 1 – 6.

Narzędzia gromadzenia doraźnej informacji o uczniu służące do napisania śródrocznej i rocznej oceny oraz zapoznania rodziców z postępami dziecka:

- dziennik lekcyjny zawierający elementy obserwacji pedagogicznej, sprawdziany, zeszyty obserwacji itp.,
- dzienniczek ucznia.

Formy komunikowania o ocenie

Informacja zwrotna:

- a) nauczyciel – uczeń
  - nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz słowny na temat jego postępów,
  - motywuje do dalszej pracy,

- pomaga w przezwyciężaniu trudności.
- b) nauczyciel – rodzic
  - podczas wywiadówek i rozmów indywidualnych nauczyciel przekazuje rodzicom:
  - informacje o aktualnym stanie rozwoju i postępach dziecka,
  - informuje o uzdolnieniach i trudnościach dziecka,

wskazówki do pracy z dzieckiem.

13. Nauczyciele klas I – III obowiązani są w terminie do końca września każdego roku określić i podać rodzicom (prawnym opiekunom) szczegółowy wykaz wymagań edukacyjnych. Uczniowie klas I – III otrzymują podsumowanie I i II półrocza w formie opisowej ze wszystkich zajęć edukacyjnych i zachowania, za wyjątkiem oceny z religii wyrażonej w stopniu.

Oprócz ocen opisowych, cyfrowych nauczyciele klas I-III stosują różnorodne formy ustnych ocen bieżących (pochwały, gratulacje, komentarze pozytywne lub negatywne).

14. Oceny osiągnięć uczniów w ramach poszczególnych zajęć edukacyjnych dokonuje nauczyciel prowadzący te zajęcia.

W szczególności zobowiązany jest on do wystawienia ocen klasyfikacyjnych.

Oceny cząstkowe i klasyfikacyjne może wystawiać również nauczyciel okresowo zastępujący nieobecnego nauczyciela stale prowadzącego określone zajęcia.

15. Śródroczna i roczna opisowa ocena z zajęć edukacyjnych uwzględnia poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przezwyciężaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.

Rozdział 3

PRZEDMIOTOWE SYSTEMY OCENIANIA – II ETAP EDUKACYJNY

§ 7

Rada pedagogiczna ustaliła jednakową strukturę planu dla wszystkich przedmiotowych systemów oceniania:

1. Cele przedmiotu.
2. Cele oceniania.
3. Funkcje, zasady oceniania przedmiotowego.
4. Formy metody oceniania.
5. Kryteria ocen.
6. Formy komunikowania o ocenie.

JĘZYK POLSKI, JĘZYK ANGIELSKI, JĘZYK NIEMIECKI - opracowały Beata Kantorska, Beata Świdarska, Anna Tomczak

1. Ocenianie odbywa się według skali zawartej w systemie oceniania.
2. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania przyjmuje się sześciostopniową skalę ocen (1–6).

3. Wszystkie prace pisemne są sprawdzane według skali punktowej, a punkty przeliczane na oceny zgodnie z poniższą skalą procentową: 0–30% – niedostateczny, 31%–49% – dopuszczający, 50%–64% – dostateczny, 65%–84% – dobry, 85%–94% – bardzo dobry, 95%–100% – celujący.
4. Nieprzygotowanie do zajęć, brak zadania domowego, podręcznika, zeszytu ćwiczeń uczeń jest zobowiązany zgłosić nauczycielowi na początku lekcji.
5. W przypadku co najmniej tygodniowej usprawiedliwionej nieobecności uczeń jest zobowiązany do nadrobienia zaległości w ciągu 7 dni od dnia powrotu do szkoły.
6. Poprawa sprawdzianów pisemnych jest dobrowolna i powinna odbywać się w ciągu 2 tygodni od otrzymania oceny.
7. Poprawie podlegają wszystkie oceny.
8. Nauczyciel przewiduje po każdym kolejno omówionym rozdziale sprawdzian. Uczeń przygotowuje się do sprawdzianu, wykonując w zeszycie ćwiczeń zadania powtórzeniowe, ćwiczenia utrwalające słownictwo aktywne z danego rozdziału oraz dokonując samooceny.
9. Sprawdziany pisemne, odpowiedzi ustne i zadania domowe są obowiązkowe. W każdym semestrze przewiduje się przynajmniej trzy sprawdziany i co najmniej jedną odpowiedź ustną. Liczba kartkówek i zadań domowych nie jest określona i wynika z bieżącej pracy uczniów.
10. Uczeń może zgłosić w 2 razy ciągu semestru nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej oraz pracy domowej.
11. Z powodów losowych uczeń może być zwolniony z pisania sprawdzianu. Termin zaliczenia uczeń ustala indywidualnie z nauczycielem.
12. Za wyjątkową aktywność na lekcji uczeń może otrzymać plus. (Pięć plusów - ocena bardzo dobra, siedem plusów – ocena celująca.)
13. Sukcesy osiągnięte przez ucznia w konkursach przedmiotowych wpływają na podwyższenie oceny z przedmiotu. Uzyskanie tytułu finalisty lub laureata konkursu przedmiotowego z języka niemieckiego skutkuje otrzymaniem rocznej oceny celującej z języka niemieckiego.
14. O ocenie śródrocznej i rocznej decydują hierarchia ważności ocen cząstkowych, uwzględniających wiedzę i obowiązujące formy aktywności oraz terminowe wywiązywanie się ucznia z wykonywania zadawanych prac w danym semestrze.
15. Na ocenę semestralną i końcową składają się: a) oceny ze sprawdzianów pisemnych, b) oceny z kartkówek, c) odpowiedź ustna, d) praca domowa, e) aktywność, praca w grupie, przygotowanie do lekcji, f) projekty edukacyjne.
16. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów może być nieklasyfikowany z powodu nieobecności na zajęciach edukacyjnych przekraczających połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

HISTORIA/HISTORIA I SPOŁECZEŃSTWO- opracował Paweł Becela

Cele przedmiotu

Celem nauczania przedmiotu Historia / Historia i społeczeństwo jest:

1. Rozbudzenie u uczniów zainteresowania przeszłością.
2. Dostarczenie wiedzy umożliwiającej kształtowanie poprawnych wyobrażeń o życiu w przeszłości, zrozumieniu motywów postępowania minionych pokoleń.
3. Pomoc w zrozumieniu współczesnego świata i odnalezieniu w nim własnego miejsca.
4. Rozwijanie poczucia przynależności do rodziny, społeczności lokalnej, grupy etnicznej, religijnej, narodu, państwa, społeczności europejskiej i światowej.

5. Kształtowanie postawy szacunku i przywiązania do własnego państwa i rodzimej kultury przy jednoczesnym szacunku i tolerancji dla innych państw i kultur.

6. Dostarczenie wzorców osobowych z przeszłości wprowadzenie uczniów w świat wartości ogólnoludzkich, sprzyjających wychowaniu prawego człowieka oraz aktywnego, świadomego swych praw i obowiązków obywatela.

Cele oceniania

1. Informacja dla ucznia dotycząca poziomu jego osiągnięć edukacyjnych i postępów w tym zakresie.

2. Pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.

3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.

4. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach trudnościach i szczególnych uzdolnieniach ucznia.

5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Funkcje oceniania

1. Informacyjna – sprzyja kształtowaniu umiejętności uczenia się; uczy szeroko pojętej komunikacji, a nie rywalizacji za wszelką cenę.

2. Motywacyjna – pomaga wprowadzać zmiany w sposobie działania uczniów w oparciu o dostarczone informacje zwrotne.

3. Korekcyjna – wywołuje u uczniów chęć eliminowania błędów, jakie im się zdarzały.

Formy i metody oceny

Stosuje się następujące formy oceny.

1. Ocenę bieżącą oraz klasyfikacyjną śródroczną i klasyfikacyjną roczną.

Metody oceny:

1. Odpowiedzi ustne i kartkówki obejmujące zakres wiadomości z dwóch ostatnich lekcji; kartkówki – minimum 2 w ciągu semestru, czas trwania kartkówki – nie dłużej niż 15 minut.

2. Sprawdziany na koniec każdego działu, w różnej formie, zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem; uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek napisać dany sprawdzian w ciągu tygodnia po okresie nieobecności.

3. Praca z tekstem, interpretacja tekstu źródłowego.

4. Znajomość mapy.

5. Indywidualna i grupowa praca na lekcji (praca w grupach – ocenie podlega nie tylko końcowy efekt pracy całej grupy, ale przede wszystkim zaangażowanie poszczególnych uczniów, nie wszyscy uczniowie mogą otrzymać taką samą ocenę).

6. Pisemne prace domowe sprawdzane i oceniane jednocześnie dla wszystkich.

Skala ocen: od 1 do 6. Przy ocenianiu bieżącym stosowanie plusów i minusów. Stosowanie plusów za aktywność na lekcjach: 3 plusy = bdb; 2 plusy = db; 1 plus = dst.

Dwa razy w ciągu semestru uczeń może być nieprzygotowany do lekcji – zaznacza się to kropką; jeżeli sytuacja się powtórzy – wtedy ocena ndst.

Oceny na koniec semestru i roku wystawiane są np. ocen bieżących – lecz nie jest to średnia ocen – ze szczególnym uwzględnieniem ocen ze sprawdzianów. Ocenę ze sprawdzianu uczeń ma prawo poprawić w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

Kryteria ocen

1. N i e d o s t a t e c z n a (1) – uczeń nie opanował wiedzy i umiejętności stwarzających możliwości uzupełnienia braków podczas kontynuacji nauki na wyższym poziomie nauczania.

2. **Dopuszczająca (2)** – uczeń przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać polecenia wymagające zastosowania umiejętności, których opanowanie jest przewidziane w programie. Luki w opanowaniu materiału i umiejętności nie będą przeszkodą w dalszym procesie nauczania i są możliwe do uzupełnienia przez ucznia.

3. **Dostateczna (3)** – uczeń opanował materiał i umiejętności przewidziane w programie nauczania w stopniu zadawalającym. Potrafi samodzielnie wykonywać polecenia o średnim stopniu trudności.

4. **Dobra (4)** – uczeń dysponuje wiedzą pozwalającą na wykonanie zadań przewidzianych w programie nauczania. Jest aktywny podczas lekcji, dobrowolnie podejmuje się wykonania dodatkowych zadań.

5. **Bardzo dobra (5)** – uczeń posiada wiedzę i umiejętności zgodne z wymaganiami programowymi. Swobodnie operuje faktami i dostrzega związki między nimi. Jest zainteresowany problematyką historyczną i społeczno-gospodarczą Polski i świata. Jest aktywny na lekcjach. Bierze udział w konkursach. Wykonuje dodatkowe zadania.

6. **Celująca (6)** – uczeń wykazuje szczególnie zainteresowanie przedmiotem, spełnia kryteria oceny bdb lub wykracza poza obowiązujący program nauczania. Systematycznie pogłębia swoją wiedzę historyczną.

Formy komunikowania oceny

1. Informacja ustna.

2. Wpis do dziennika lekcyjnego, dzienniczka ucznia lub zeszytu przedmiotowego.

3. Rodzice o ocenach informowani są również w czasie wywiadówek lub podczas rozmów indywidualnych z nauczycielem.

PLASTYKA – opracowała Bogumiła Becela

Cele przedmiotu

1. Rozwijanie podstawowych zdolności i umiejętności myślenia twórczego.

2. Stymulowanie różnych form aktywności twórczej uczniów.

3. Pobudzanie aktywnego stosunku do uzyskiwania informacji, uczenie umiejętności selekcji i analizy.

4. Poznanie języka plastyki.

5. Rozwijanie wyobraźni ruchowo-przestrzennej.

6. Rozbudzanie motywacji do zajmowania się plastyką.

7. Budzenie i rozwijanie ciekawości poznawczej.

8. Pomaganie uczniom w odkrywaniu własnych możliwości twórczych oraz przewycięzaniu barier poznawczo-emocjonalnych i motywacyjnych utrudniających aktywność twórczą.

9. Rozwijanie optymistycznego podchodzenia do problemów poznawczych i realizacyjnych.

10. Pobudzanie otwartości wobec odmiennych opinii, uczenie asertywnego wyrażania uczuć i krytyki.

11. Kształtowanie empatycznego współdziałania w grupie.

12. Rozwijanie tolerancji dla ludzi różnych ras, kultur i narodowości.

13. Rozwijanie szacunku dla przejawów twórczości ludzkiej w jej różnych postaciach.

14. Pobudzanie uczniów do zaradności, podejmowania działań w sytuacjach otwartych i niepewnych.

15. Rozwijanie umiejętności pełnego realizowania własnych pomysłów, zachęcanie do wdrażania i sprawdzania idei rozwiązań.

16. Przygotowanie do uczestnictwa w kulturze.

Cele oceniania

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.

2. Wdrażanie ucznia do samodzielnego planowania swojego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Funkcje oceniania

1. Informacyjna – sprzyja wyrabianiu umiejętności uczenia się, uczy dzieci szeroko pojętej komunikacji, a nie rywalizacji za wszelką cenę.
2. Motywacyjna – umożliwia wprowadzenie zmian w sposobie działania uczniów w oparciu o dostarczane informacje zwrotne.
3. Korekcyjna – wywołuje u uczniów chęć wyeliminowania błędów, jakie się im zdarzyły.

Formy i metody oceny

Sprawdzanie wiadomości i umiejętności z plastyki ma formę:

1. Oceny bieżącej.
  2. Oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej.
- Metody oceny osiągnięć uczniów:
1. Konkursy, quizy wiedzy zagadnień plastycznych.
  2. Ocena słowna polegająca na systematycznym informowaniu ucznia o poziomie osiągnięć.
  3. Wspólna analiza wytworów plastycznych.
  4. Wspólne wyciąganie wniosków.
  5. Dyskusje pobudzające do pytań, refleksji, prowadzące do uaktywnienia wszystkich uczniów, swobodnego wypowiedziania się o trudnościach i problemach powstałych w czasie wykonywania zadania.
  6. Nagradzanie zaangażowania, aktywności, oryginalności i kreatywności, samodzielności i umiejętności współdziałania w grupie.
  7. Promowanie dorobku twórczego – Szkolna Galeria Sztuki.

Przy pracach grupowych ocenie podlega nie tylko końcowy efekt pracy całej grupy, ale przede wszystkim zaangażowanie poszczególnych uczniów. Nie wszyscy uczniowie z danej grupy muszą otrzymać takie same oceny.

Uczeń w ciągu jednego semestru może być dwukrotnie nieprzygotowany do zajęć, zaznacza się to kropką (.), kolejny raz oznacza ocenę niedostateczną.

Kryteria ocen

Przy ocenianiu prac twórczych uczniów bierze się pod uwagę:

1. Samodzielność i wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć.
2. Staranność.
3. Estetykę.
4. Terminowość.
5. Zgodność prac z tematem.

Wiadomości i umiejętności uczniów oceniane są w skali 1-6, przy ocenach cząstkowych stosuje się plusy i minusy.

Ocenę c e l u j ą c ą otrzymuje uczeń, który:

1. Posiada wiedzę i umiejętności odpowiadające wymaganiom na ocenę bdb lub przekraczające wymagania programowe.
2. Zdobyte wiadomości i umiejętności stosuje w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych także w nowych sytuacjach.

3. Prace wykonuje bardzo skrupulatnie wykazując własną inwencję.
4. Wykonane prace biorą udział w konkursach poza szkołą.

Ocenę **b a r d z o d o b r ą** otrzymuje uczeń, który:

1. Opanował cały zakres wiedzy i umiejętności przewidziany w programie nauczania.
2. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami.
3. Samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne w zakresie programu nauczania.
4. Prace wykonuje bardzo starannie, bez zastrzeżeń, przy maksymalnym swoim wysiłku.
5. Prace umieszczone są w Szkolnej Galerii Sztuki.

Ocenę **d o b r ą** otrzymuje uczeń, który:

1. Nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności przewidzianych w programie nauczania, ale jego wiedza przekracza wymagania zawarte w podstawach programowych.
2. Posiadane wiadomości i umiejętności stosuje poprawnie w rozwiązywaniu zadań typowych.
3. Wykonuje prace samodzielnie i starannie, a drobne zastrzeżenia nie wpływają na charakter pracy.

Ocenę **d o s t a t e c z n ą** otrzymuje uczeń, który:

1. Posiada wiadomości i umiejętności na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawach programowych.
2. Umie rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności z pomocą nauczyciela.
3. Prace wykonuje dość starannie, a występujące w nich usterki nie powodują zmiany techniki.

Ocenę **d o p u s z c z j ą c ą** otrzymuje uczeń, który:

1. Ma braki w opanowaniu podstaw programowych, jednak nie uniemożliwiają one zdobywania wiedzy w ciągu dalszej nauki.
2. Rozwiązuje zadania typowe o niewielkim stopniu trudności z pomocą nauczyciela.
3. Wykonuje prace niestarannie, występują w nich liczne usterki.

Ocenę **n i e d o s t a t e c z n ą** otrzymuje uczeń:

1. Nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawach programowych, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy.
2. Nie potrafi rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela.
3. Nie oddaje do oceny prac w wyznaczonym terminie (2 tygodnie), oddane prace są niezgodne z podanym tematem.

Przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych bierze się pod uwagę wszystkie oceny cząstkowe. Uwzględnia się również indywidualne zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej w sprawie obniżenia wymagań.

Formy komunikowania ocen

1. Ustna.
2. Wpis do dziennika lekcyjnego.
3. Wpis do dzienniczka lub zeszytu klasowego.
4. Rodzice są informowani o ocenach podczas wywiadówek lub rozmów indywidualnych.

M U Z Y K A – opracowała Agnieszka Sobczak

Cele przedmiotu

1. Nauka i doskonalenie umiejętności śpiewu.
2. Nauka i doskonalenie umiejętności gry na instrumentach melodycznych i niemetodycznych, flecie podłużnym, dzwonkach.
3. Poznanie przykładów literatury muzycznej dla różnych epok, kierunków i stylów.

4. Inspirowanie do wyrażania muzyki za pomocą ruchu, realizacja układów ruchowych.
5. Rozwijanie zainteresowań muzycznych i kreatywności poprzez improwizację, tworzenie prostych melodii i akompaniamentów, wyrażanie muzyki środkami poznawczymi.
6. Poznajowanie podstawowych form muzycznych.
7. Zdobywanie wiedzy na temat kompozytorów i wykonawców muzyki.
8. Zachęcenie do angażowania się w różne formy aktywności muzycznej.
9. Pozyskiwanie wiadomości teoretycznych niezbędnych do muzykowania..
10. Popularyzowanie postawy poznawczej wobec narodowej kultury polskiej i kultury europejskiej..
11. Kształtowanie postawy patriotycznej oraz wpajanie nawyku dla tradycji i dziedzictwa narodowego..
12. Rozwijanie tolerancji dla ludzi różnych ras, kultur i narodowości..
13. Rozwijanie kultury osobistej oraz kształtowanie postawy świadomego odbiorcy kultury poprzez różne formy kontaktu ze sztuką.
14. Rozwijanie umiejętności pełnego realizowania własnych pomysłów, zachęcanie do wdrażania i sprawdzania idei rozwiązań.

Cele oceniania

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Wdrażanie ucznia do samodzielnego planowania swojego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Funkcje oceniania

1. Informacyjna – sprzyja wyrabianiu umiejętności uczenia się, uczy dzieci szeroko pojętej komunikacji, a nie rywalizacji za wszelką cenę.
2. Motywacyjna – umożliwia wprowadzenie zmian w sposobie działania uczniów w oparciu o dostarczane informacje zwrotne.
3. Korekcyjna – wywołuje u uczniów chęć wyeliminowania błędów, jakie się im zdarzyły.

Formy i metody oceny

Sprawdzanie wiadomości i umiejętności z muzyki ma formę:

1. Oceny bieżącej.
  2. Oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej.
- Oceny powinny podlegać następujące elementy:
1. Śpiew.
  2. Gra (na instrumencie melodycznym, oraz instrumentach perkusyjnych niemelodycznych).
  3. Wypowiedzi ucznia na temat utworów muzycznych..
  4. Działania twórcze.
  5. Znajomość terminów i wiedza muzyczne.(2 kartkówki i 1 sprawdzian wciągu śródrocza)
  6. Aktywność na lekcjach.(3 znaki”+” to ocena bardzo dobra)
  7. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

Przy pracach grupowych ocenie podlega nie tylko końcowy efekt pracy całej grupy, ale przede wszystkim zaangażowanie poszczególnych uczniów. Nie wszyscy uczniowie z danej grupy muszą otrzymać takie same oceny.

Uczeń w ciągu jednego śródrocza może być raz nieprzygotowany do zajęć z danego elementu (brak zadania, brak karty pracy, brak zeszytu), zaznacza się to kropką (.), kolejny raz oznacza ocenę niedostateczną.

Kryteria ocen

Wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć.

Wiadomości i umiejętności uczniów oceniane są w skali 1-6, przy ocenach cząstkowych stosuje się plusy i minusy.

Ocenę **c e l u j ą c ą** otrzymuje uczeń, który:

- 1.Prawidłowo całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego.
- 2.Prawidłowo gra na różnych instrumentach melodycznych melodie z podręcznika oraz repertuaru dodatkowego.
- 3.Samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór
- 4.Potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego.
- 5.Posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą.
6. Bierze czynny udział w pracach zespołu wokalnego.
- 7.Wykonuje różne zadania twórcze np. układa melodię do wiersz, akompaniament perkusyjny do piosenki-jest bardzo aktywny muzycznie.

Ocenę **b a r d z o d o b r ą** otrzymuje uczeń, który:

- 1.Prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania.
2. Prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych większość melodii przewidzianych w programie nauczania.
- 3.Umie bezbłędnie wykonać rytmy- gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych.
- 4.Zna podstawowe terminy muzyczne omawiane w danej klasie.
- 5.Potrafi rytmizować teksty.
- 6.Rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać.
- 7.Podaje nazwiska wybitnych kompozytorów z programu danej klasy.

Ocenę **d o b r ą** otrzymuje uczeń, który:

- 1.Poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki..
- 2.Poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym..
- 3.Wykonuje proste rytmy- gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemethodycznych.
4. Rytmizuje łatwe teksty.
5. Zna podstawowe terminy muzyczne omawiane w danej klasie i wie, co one oznaczają.
- 6.Prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy.

Ocenę **d o s t a t e c z n ą** otrzymuje uczeń, który:

- 1.Niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania..
2. Niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym niektóre melodie przewidziane w programie nauczania.
- 3.Wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne- gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemethodycznych.

4. Zna tylko niektóre terminy muzyczne.

5. Prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie.

Ocenę d o p u s z c z j ą c ą otrzymuje uczeń, który:

1. Niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania.

2. Niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie melodycznym gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania.

3. Niechętnie podejmuje działania muzyczne.

4. Myli terminy muzyczne.

5. Dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą.

6. Najprostsze polecenia wykonuje z pomocą nauczyciela.

Ocenę n i e d o s t a t e c z n ą uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych, np. gdy mimo usilnych starań nauczyciela wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla danej klasy. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń. Nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego.

Przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych bierze się pod uwagę wszystkie oceny cząstkowe. Uwzględnia się również indywidualne zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej w sprawie obniżenia wymagań.

Formy komunikowania ocen

1. Ustna.

2. Wpis do dziennika lekcyjnego.

3. Wpis do dzienniczka lub zeszytu klasowego.

4. Rodzice są informowani o ocenach podczas wywiadówek lub rozmów indywidualnych.

M A T E M A T Y K A - opracowała Agnieszka Królikowska

Cele przedmiotu

1. Poznawanie podstawowych pojęć matematycznych zgodnie z materiałem nauczania w danej klasie.

2. Rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem tekstów zawierających podstawowe pojęcia matematyczne, o stopniu trudności dostosowanym do wieku i zdolności.

3. Prawidłowe posługiwanie się podstawowymi pojęciami matematycznym przy rozwiązywaniu zadań.

4. WYROBIE NAWYKU sprawdzania uzyskanych rozwiązań.

5. Uzyskanie sprawności w prostych obliczeniach pamięciowych.

6. Uzyskanie sprawności w stosowaniu algorytmów działań pisemnych.

7. Zdobywanie umiejętności przydatnych w życiu codziennym.

8. Rozwijanie pamięci i wyobraźni.

9. Dostrzeganie sytuacji problemowych.

10. Rozwijanie umiejętności abstrakcyjnego myślenia i logicznego rozumowania.

11. Rozwijanie umiejętności poprawnego formułowania myśli.

Cele oceniania

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.

2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.

3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.

4. Dostarczanie rodzicom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach.

5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy.

Funkcje i zasady oceniania

Ocenianie spełnia trzy podstawowe funkcje:

1. Informacyjna – sprzyja wyrabianiu umiejętności uczenia się. Uczy szeroko pojętej komunikacji, a nie rywalizacji za wszelką cenę.
2. Motywacyjna – umożliwia wprowadzenie zmian w sposobie działania uczniów w oparciu o dostarczone informacje zwrotne.
3. Korekcyjna – wywołuje u dzieci chęć wyeliminowania błędów, braków

Oceny są jawne, nie publiczne, zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń i jego rodzice otrzymują do wglądu w obecności nauczyciela.

Formy i metody oceniania

1. Oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne oraz roczne ustala się według skali:

a) stopień celujący	-	6
b) stopień bardzo dobry	-	5
c) stopień dobry	-	4
d) stopień dostateczny	-	3
e) stopień dopuszczający	-	2
f) stopień niedostateczny	-	1

2. Uczeń otrzymuje śródroczną (roczną) ocenę opartą na analizie jego wiedzy, umiejętności rozumienia zagadnień i sprawności zastosowania tego w praktyce.

3. Ocenie podlega praca ucznia oraz przyrost jego wiedzy i umiejętności. Warunkiem utrzymania bądź podwyższenia oceny pozytywnej są wyniki potwierdzające jego postęp w nabywaniu wiedzy, umiejętności i sprawności.

4. Samodzielna praca ucznia, jego poszukiwania, otwarcie na rozwiązywanie problemów oraz aktywności są czynnikami podwyższającymi ocenę.

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

1. Formy ustne:

- a) odpowiedź – z dwóch ostatnich tematów,
- b) wypowiedź w klasie – aktywność na lekcji.

2. Formy pisemne:

- a) prace klasowe – po każdym dziale programowym,
- b) sprawdziany – minimum jeden w semestrze,
- c) kartkówki,
- d) zadania domowe,
- e) testy – sprawdzenie wiedzy z półrocza oraz roku.

3. Zadania dodatkowe.

4. W semestrze ogólna ilość form sprawdzenia wiedzy i umiejętności nie może być niższa niż 5 ocen:

- a) 1-2 oceny z prac klasowych,
- b) 1 ocena z sprawdzianu,
- c) 1 ocena z odpowiedzi ustnej,
- d) 1 ocena z zadania domowego,
- e) 1-3 ocen z kartkówek.

5. Prace pisemne obejmujące działy programowe są obowiązkowe (w razie nieobecności uczeń pisze pracę w terminie uzgodnionym z nauczycielem, termin ten nie może przekroczyć 2 tygodni od przyjścia do szkoły).

Kryteria ocen

Ocenę **c e l u j ą c ą** otrzymuje uczeń, który:

1. Posiadał wiedzę i umiejętności obejmujący pełny zakres programu nauczania matematyki w danej klasie.
2. Samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia.
3. Biegłe posługuje się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych, praktycznych.
4. Potrafi stosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.
5. Osiąga sukcesy w konkursach pozaszkolnych lub posiada porównywalne i dające się potwierdzić sukcesy.

Ocenę **b a r d z o d o b r ą** otrzymuje uczeń, który:

1. W pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności programowe.
2. Zdobytą wiedzę potrafi zastosować w nowych sytuacjach.
3. Jest samodzielny-potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy.
4. Rozwiązuje samodzielnie zadania rachunkowe i problemowe.
5. Potrafi wyciągać wnioski i wraz z wiedzą zastosować je do rozwiązywania zadań.

Ocenę **d o b r ą** otrzymuje uczeń, który:

1. Opanował w dużym zakresie wiadomości określone programem nauczania.
2. Wykazuje próby samodzielnego myślenia i umiejętności wiązania nowych wiadomości z wcześniej nabytą wiedzą.
3. Pracuje systematycznie i wykazuje aktywność na lekcjach.

Ocenę **d o s t a t e c z n ą** otrzymuje uczeń, który:

1. Opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania.
2. Potrafi zastosować wiadomości do rozwiązywania zadań z pomocą nauczyciela.
3. Wykazuje próby samodzielnego myślenia.
4. Pracuje systematycznie.
5. Jasno wyraża myśli w formie ustnej i pisemnej.

Ocenę **d o p u s z c z a j ą c ą** otrzymuje uczeń, który:

1. Ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem, a braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia.
2. Pracuje częściowo samodzielnie – możliwa jest pomoc nauczyciela przy rozwiązywaniu zadań.

Ocenę **n i e d o s t a t e c z n ą** otrzymuje uczeń, który:

1. Nie opanował tych wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia.
2. Nie potrafi rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym.

Formy komunikowania o ocenach

1. Nauczyciel przedmiotu informuje rodziców o bieżących ocenach poprzez wpis do dzienniczka ucznia lub wpis w zeszycie przedmiotowym.
2. Dodatkowe informacje o postępach ucznia w nauce nauczyciel przedmiotu przekazuje w trakcie spotkań indywidualnych przy okazji zebrań rodziców z wychowawcą klasy.

P R Z Y R O D A - opracowała Bogumiła Becela

Cele przedmiotu

1. Zainteresowanie światem, jego różnorodnością, bogactwem i pięknem.
2. Zrozumienie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym.
3. Zdobywanie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i dokonywania ich opisu.
4. Poznanie współzależności człowieka i środowiska.
5. Poznanie zachowań sprzyjających bezpieczeństwu ludzi i przyrody.
6. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za środowisko.
7. Dostrzeganie zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym oraz ich wartościowanie.
8. Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska przyrodniczego.
9. Ułatwienie nabywania umiejętności dbania o własne zdrowie.
10. Przygotowanie do samodzielnego poszukiwania potrzebnych informacji i materiałów.
11. Przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze środków masowego przekazu.

Cele oceniania:

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Wdrażanie ucznia do samodzielnego planowania swojego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Funkcje oceniania:

1. Informacyjna – sprzyja wyrabianiu umiejętności uczenia się, uczy dzieci szeroko pojętej komunikacji, a nie rywalizacji za wszelką cenę
2. Motywacyjna – umożliwia wprowadzenie zmian w sposobie działania uczniów w oparciu o dostarczane informacje zwrotne.
3. Korekcyjna – wywołuje u dzieci chęć wyeliminowania błędów, jakie się im zdarzyły.

Formy i metody oceny

W nauczaniu przyrody przyjęto następujące formy oceny:

1. Ocena bieżąca czyli cząstkowa.
2. Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna.

Metody oceny osiągnięć ucznia:

1. Kontrola wypowiedzi ustnych (minimum jedna ocena w semestrze), wypowiedzi ustne obejmują materiał z dwóch ostatnich tematów i powinny zawierać:
  - a) analizę materiałów źródłowych (mapy, rysunki, schematy, wykresy, wyniki eksperymentów, fragmenty tekstów),
  - b) obserwacje okazów fauny, flory, biocenoz lub innych obiektów przyrodniczych,
  - c) wykonywanie schematycznych rysunków.
2. Pisemne sprawdziany wiadomości i umiejętności:
  - a) kontrola bieżąca – kartkówki czyli sprawdziany śródlekcyjne obejmujące materiał z dwóch ostatnich tematów, nie przekraczają one 15 minut (minimum jeden w semestrze),
  - b) sprawdziany po realizacji każdego działu zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem,
  - c) wypracowania na dany temat,
  - d) konkursy.

3. Ocena aktywności:

- a) za aktywny udział w lekcji uczeń otrzymuje plus (+), za trzy plusy ocenę bdb, za dwa ocenę db (jeśli nie zdobędzie więcej w jednym semestrze).

4. Ocena umiejętności praktycznych dotyczy:

- a) prawidłowego posługiwania się pomocami dydaktycznymi (kompas, mikroskop, lupa, lornetka, waga ...),
- b) samodzielnego planowania i przeprowadzania obserwacji,
- c) wnioskowania na podstawie przeprowadzonych obserwacji,
- d) samodzielnego projektowania prostych doświadczeń,
- e) samodzielnego wykonywania doświadczeń i eksperymentów.

Przy pracy w grupach ocenie podlega nie tylko końcowy efekt pracy całej grupy, ale przede wszystkim zaangażowanie poszczególnych uczniów. Nie wszyscy uczniowie z jednej grupy muszą otrzymać takie same oceny.

Uczeń w ciągu jednego semestru może być dwukrotnie nieprzygotowany do lekcji, zaznacza się to kropką (.), kolejny raz oznacza oceną ndst.

Kryteria ocen

Ocenę c e l u j ą c ą otrzymuje uczeń, który:

1. Posiada wiedzę i umiejętności wymagane na ocenę bdb lub wykraczające poza wymagania programowe.
2. Zdobyte wiadomości i umiejętności potrafi zastosować w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych.
3. Posiadaną wiedzę i umiejętności stosuje do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.
4. Bierze udział w konkursach na etapie pozaszkolnym.

Ocenę b a r d z o d o b r ą otrzymuje uczeń, który:

1. Opanował cały zakres wiedzy i umiejętności przewidziany w programie nauczania.
2. Sprawnie posługuje się posiadaną wiedzą i umiejętnościami.
3. Samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne w zakresie programu nauczania.
4. Bierze udział w konkursach o tematyce przyrodniczej.

Ocenę d o b r ą otrzymuje uczeń, który:

1. Nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności przewidzianych w programie nauczania, ale jego wiedza przekracza wymagania zawarte w podstawach programowych.
2. Poprawnie stosuje posiadane wiadomości i umiejętności.
3. Samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne.

Ocenę d o s t a t e c z n ą otrzymuje uczeń, który:

1. Posiada wiadomości i umiejętności na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawach programowych.
2. Umie rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności z pomocą nauczyciela.

Ocenę d o p u s z c z a j ą c ą otrzymuje uczeń, który:

1. Ma braki w opanowaniu podstaw programowych, jednak nie uniemożliwiają one zdobywania wiedzy i umiejętności w ciągu dalszej nauki.
2. Rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności z pomocą nauczyciela.

Ocenę n i d o s t a t e c z n ą otrzymuje uczeń, który:

1. Nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawach programowych, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy.

2. Nie potrafi rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela.

Przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych bierze się pod uwagę wszystkie oceny cząstkowe ze szczególnym uwzględnieniem ocen ze sprawdzianu. Uwzględnia się również indywidualne zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej w sprawie obniżenia wymagań.

Wiadomości i umiejętności oceniane są w skali 1-6, przy ocenach cząstkowych stosowane są plusy i minusy.

Formy komunikowania ocen:

1. Ustna.
2. Wpis do dziennika lekcyjnego.
3. Wpis do dzienniczka lub zeszytu przedmiotu.
4. Rodzice są informowani o ocenach podczas wywiadówek lub rozmów indywidualnych.

TECHNIKA / ZAJĘCIA TECHNICZNE - opracowała Bogumiła Becela

Cele przedmiotu - osiągnięcie elementarnego poziomu orientacji ogólnotechnicznej.

1. racjonalne i etyczne postępowanie w środowisku technicznym.
2. Ocenianie swoich umiejętności, nawyków, zainteresowań i zdolności technicznych.
3. Opisywanie i wartościowanie wytworów i działań technicznych.
4. Planowanie i wykonywanie zadań technicznych indywidualnie i zespołowo; organizowanie miejsca pracy.
5. Bezpieczne posługiwanie się narzędziami gospodarstwa domowego; czytanie ze zrozumieniem różnych instrukcji, eksploataowanie roweru i bezpieczne poruszanie się po drogach (zdobywanie karty od 10 roku życia).

Cele oceniania

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Funkcje i zasady oceniania

Ocenianie spełnia trzy podstawowe funkcje:

1. Informacyjna – sprzyja wyrabianiu umiejętności uczenia się.
Uczy szeroko pojętej komunikacji, a nie rywalizacji za wszelką cenę.
  2. Motywacyjna – umożliwia wprowadzenie zmian w sposobie działania uczniów w oparciu o dostarczone informacje zwrotne.
  3. Korekcyjna – wywołuje u dzieci wyeliminowania błędów, braków.
- Oceny są jawne, nie publiczne, zarówno dla ucznia jak i jego rodziców. Sprawdzone i ocenione prace techniczne są do wglądu rodziców.

Formy i metody oceniania

1. Oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne oraz roczne ustala się w stopniach wg skali:

a) ocena celująca	-	6
b) ocena bardzo dobra	-	5
c) ocena dobra	-	4
d) ocena dostateczna	-	3
e) ocena dopuszczająca	-	2
f) ocena niedostateczna	-	1

2. Uczeń otrzymuje śródroczną (roczną) ocenę opartą na analizie jego wiedzy, umiejętności rozumienia i sprawności zastosowania w praktyce.

3. Ocena z techniki opiera się na obserwacji pracy uczniów w ciągu roku szkolnego, jak i końcowego rezultatu tej pracy.

4. Ocena z techniki uwzględnia zarówno osiągnięcia poznawcze (wiadomości i umiejętności), osiągnięcia psychomotoryczne (nawyki ruchowe), jak i osiągnięcia emocjonalne (zainteresowania i postawy uczniów).

5. Przy ocenie zwraca się uwaga na:

- rozumienie zjawisk,
- umiejętności wyciągania wniosków,
- właściwe wykorzystanie materiału, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad właściwej organizacji pracy,
- czytanie ze zrozumieniem wszelkiego rodzaju instrukcji,
- wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć.

Kryteria oceny

Ocenę **c e l u j ą c ą** powinien otrzymać uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bdb lub wykracza poza program, w więc:

- Posiadał wiedzę i umiejętności na poziomie oceny bdb lub wykraczające poza wymagania programowe.
- Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia.

3. Biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami, proponuje rozwiązania nietypowe.

Ocenę **b a r d z o d o b r ą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające, a zatem:

1. Opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie.

2. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi zastosować posiadaną wiedzę.

Ocenę **d o b r ą** otrzymuje uczeń spełniający wymagania rozszerzające, który:

1. Nie opanował w pełni wiadomości określonych programem.

2. Poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.

Ocenę **d o s t a t e c z n ą** otrzymuje uczeń spełniający wymagania podstawowe, a więc:

1. Nie opanował w pełni wiadomości określonych programem.

2. Rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności.

Ocenę **d o p u s z c z a j ą c ą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne, czyli:

1. Ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki.

2. Rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę **n i e d o s t a t e c z n ą** otrzymuje uczeń, który:

1. Nie opanował wiadomości określonych programem nauczania, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu.
2. Nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności. Przy ustalaniu stopnia z techniki należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tego przedmiotu. Wiadomości i umiejętności ocenia się w skali 6-1. Przy zapisie ocen cząstkowych stosowne są plusy i minusy.

Formy komunikowania ocen:

1. Ustna.
2. Wpis do dziennika lekcyjnego.
3. Wpis do zeszytu przedmiotowego lub dzienniczka.
4. Rodzice są informowani o ocenach podczas wywiadówek lub rozmów indywidualnych.

I N F O R M A T Y K A / Z A J Ę C I A K O P U T E R O W E – opracował Paweł Sobolewski

Cele przedmiotu

1. Zrozumienie, czym zajmuje się informatyka i jaka jest jej rola we współczesnym społeczeństwie.
2. Zrozumienie zastosowania zasad działania i sposób wykorzystania komputera oraz jego oprogramowania.
3. Świadome wykorzystanie możliwości programów komputerowych do rozwiązywania problemów z różnych dziedzin życia.
4. Korzystanie z komputera jako źródła informacji i pomocy w ich przetwarzaniu.
5. Nauczenie myślenia – logicznego i algorytmicznego w rozwiązywaniu problemów z pomocą komputera i oprogramowania.

Cele oceniania

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Funkcje i zasady oceniania

Ocenianie spełnia trzy podstawowe funkcje:

1. Informacyjna - sprzyja wyrabianiu umiejętności uczenia się. Uczy szeroko pojętej komunikacji, a nie rywalizacji za wszelką cenę.
2. Motywacyjna - umożliwia wprowadzanie zmian w sposobie działania uczniów w oparciu o dostarczone informacje zwrotne.
3. Korekcyjna – wywołuje u dzieci chęć wyeliminowania błędów, braków.

Oceny są jawne, nie publiczne, zarówno dla ucznia, jako i jego rodziców. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń i jego rodzice otrzymują do wglądu w obecności nauczyciela.

Formy i metody oceniania.

1. Oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne oraz roczne ustala się w stopniach według skali:

a) ocenę celującą	-	6
b) ocenę bardzo dobrą	-	5
c) ocenę dobrą	-	4

- d) ocenę dostateczną - 3
- e) ocenę dopuszczającą - 2
- f) ocenę niedostateczną - 1

2. Uczeń otrzymuje (roczną) ocenę opartą na analizie jego wiedzy, umiejętności rozumienia zagadnień i sprawności zastosowania tego w praktyce.

3. Ocenie podlega praca ucznia oraz przyrost jego wiedzy i umiejętności. Warunkiem utrzymania bądź podwyższania oceny pozytywnej są wyniki potwierdzające jego postęp w nabywaniu wiedzy, umiejętności i sprawności.

4. Samodzielna praca ucznia, jego poszukiwania, otwarcie na rozwiązywanie problemów oraz aktywności są czynnikami podwyższającymi ocenę.

5. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

Formy praktyczne:

- a) samodzielne wykonywanie zadań za pomocą komputera,
- c) udział uczniów w realizacji zespołowych projektów.

Formy ustne:

- a) wypowiedzi uczniów w trakcie rozwiązywania problemu za pomocą komputera.

Formy pisemne:

- a) sprawdziany,
- b) zadania dodatkowe, np. krótkie referaty.

6. W semestrze ogólna ilość form sprawdzania wiedzy i umiejętności nie może być niższa niż 3 oceny.

Kryteria ocen:

1. Ocena **d o p u s z c z a j ą c a** – odtwórcza znajomość niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności, wykonywanie prostych czynności w edytorze tekstowym i graficznym z pomocą nauczyciela.

2. Ocena **d o s t a t e c z n a** - posiadanie wiedzy, umiejętności i sprawności określonych programem nauczania w danej klasie na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w minimum programowym; ocenę warunkuje systematyczność pracy; podstawowe czynności przy komputerze uczeń wykonuje samodzielnie.

3. Ocena **d o b r a** – jest wynikiem w pełni samodzielnej pracy ujawniającej znajomość wymaganych treści i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie; uczeń potrafi stosować technologie informatyczne do realizacji własnych projektów.

4. Ocena **b a r d z o d o b r a** – wymaga własnego opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych w programie; opanowanie wiedzy musi mieć charakter trwały; uczeń samodzielnie realizuje własne projekty wymagające samodzielnego zbierania informacji z różnych źródeł, analizowania danych, ich przetwarzania, formułowania wniosków.

5. Ocena **c e l u j ą c a** – wiedza i umiejętności ucznia wykazują na szczególne zainteresowania przedmiotem, co ujawnia się wszechstronną wiedzą informatyczną; uczeń potrafi zaproponować własne, nietypowe rozwiązania problemu; biegle posługuje się technikami informatycznymi.

Sposoby informowania rodziców o ocenach ucznia.

1. Nauczyciel przedmiotu informuje rodziców o bieżących ocenach poprzez wpis do dzienniczka lub wpis w zeszytce przedmiotowym.

2. Dodatkowe informacje o postępach w nauce ucznia nauczyciel przekazuje w trakcie spotkań indywidualnych przy okazji zebrań rodziców z wychowawcą klasy.

Zasady zwalniania z zajęć komputerowych.

1. Dyrektor zwalnia ucznia z realizacji zajęć komputerowych, na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
2. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z realizacji zajęć uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

W Y C H O W A N I E F I Z Y C Z N E - opracowała Agnieszka Sobczak

Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego należy przede wszystkim brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.

Cele ogólne przedmiotu

1. Wszechstronny rozwój organizmu, korygowanie wad postawy, przez odpowiedni dobór środków i metod stymulujących i korygujących rozwój i funkcjonowanie układu ruchowego, sercowo-naczyniowego, oddechowego i nerwowego.
2. Rozwój sprawności kondycyjnej i koordynacyjnej oraz dostarczenie uczniom wiadomości i umiejętności umożliwiających samokontrolę, samoocenę i samodzielne podejmowanie działań w tym zakresie.
3. Wykształcenie umiejętności ruchowych przydatnych w aktywności zdrowotnej, rekreacyjnej i sportowej.
4. Wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę i umiejętności umożliwiające bezpieczną organizację zajęć ruchowych w różnych warunkach środowiskowych, indywidualnie, w grupie rówieśniczej oraz w rodzinie.
5. Ukształtowanie postawy świadomego uczestnictwa uczniów w różnych formach aktywności sportowo-rekreacyjnych w czasie nauki w szkole oraz po jej ukończeniu dla zachowania zdrowia fizycznego i psychicznego.
6. Kształtowanie postaw osobowościowych: poczucia własnej wartości, szacunku dla innych osób, zwłaszcza słabszych i mniej sprawnych.
7. Kształtowanie współdziałania w zespole, grupie, akceptacji siebie i innych, kultury kibicowania, stosowania zasady „fair play” w sporcie i w życiu.
8. Poznanie własnego rozwoju fizycznego i sprawności fizycznej oraz praktykowanie zachowań prozdrowotnych.

Cele oceniania

1. Informowanie o poziomie sprawności ruchowej ucznia, o postępach w motoryce i umiejętnościach ruchowych ucznia, o trudnościach i specjalnych uzdolnieniach.
2. Motywowanie ucznia do dalszej pracy nad podnoszeniem swojej sprawności ruchowej.
3. Diagnozowanie rozwoju fizycznego ucznia-określenie indywidualnych potrzeb i przyczyn trudności każdego dziecka.
4. Wdrażanie do samokontroli i samooceny
5. Wspieranie – wspomaganie harmonijnego rozwoju psychofizycznego uczniów.
6. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.

Funkcje i zasady oceniania

Nauczyciel przy ocenianiu kieruje się następującymi zasadami:

1. Systematyczności.
2. Jawności.
3. Obiektywności.
4. Częstotliwości oceniania ucznia.
5. Różnicowania wymagań.
6. Różnicowania metod sprawdzania.

Formy i metody oceny

F o r m y:

1. Ocena bieżąca.
2. Ocena okresowa – śródroczna.
3. Ocena roczna.

Podstawą oceny z wychowania fizycznego jest:

- a) Systematyczne i aktywne uczestnictwo w lekcji.
- b) Zdyscyplinowanie i postawa fair play.
- c) Posiadanie czystego stroju. (3 x brak stroju – niedostateczny; uczeń zawsze posiada strój sportowy w ciągu śródroczna – celująca.)
- d) Postęp w rozwoju sprawności motorycznej mierzony na podstawie testów sprawnościowych i zadań kontrolno – sprawdzających.
- e) Znajomość przepisów i zasad poznanych dyscyplin sportowych.
- f) Wkład ucznia w opanowanie określonych umiejętności wyrażający się dodatkową pracą (3x „+” - ocena cząstkowa bardzo dobry, 5x „+” ocena celująca).

Sześciostopniowa skala ocen:

a) celująca	-	6
b) bardzo dobra	-	5
c) dobra	-	4
d) dostateczna	-	3
e) dopuszczająca	-	2
f) niedostateczna	-	1

Metody:

1. Obserwacja ucznia podczas lekcji
  - premiowanie aktywności
  - rozmowy i dyskusje w obszarze kontroli wiadomości.
  - wpisy do dziennika: „+” „-”, przygotowanie do zajęć, uwagi.
2. Zadania kontrolno-oceniające dla poszczególnych poziomów nauczania, pozwalające określić stopień opanowania umiejętności ruchowych (Międzynarodowy Test Sprawności Fizycznej oraz inne testy i indeksy sprawności).
3. Samoocena ucznia.

Kryteria ocen

O c e n a c e l u j ą c a.

1. Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą.
2. Aktywnie uczestniczy w życiu sportowym na terenie szkoły, bądź też w innych formach działalności związanej z kulturą fizyczną.
3. Prezentuje postawę fair play, jest wzorem dla innych uczniów.
4. Zajmuje punktowane miejsce w zawodach gminnych, powiatowych lub wojewódzkich.
5. Uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych.

6. Jest kulturalny, wykonuje polecenia nauczyciela, szanuje przeciwnika, kolegów.

Ocena b a r d z o d o b r a.

1. Postawa społeczna ucznia, zaangażowanie i stosunek do wychowania fizycznego nie budzą najmniejszych zastrzeżeń.

2. Jest aktywny, wkłada maksymalny wysiłek w kształtowanie swojego rozwoju psychofizycznego, wykazuje pozytywny stosunek do przedmiotu.

3. Ćwiczenia wykonuje właściwą techniką, pewnie, dokładnie, w odpowiednim tempie, zna założenia taktyczne i przepisy dyscyplin sportowych zawartych w programie.

4. Posiada duże wiadomości z zakresu kultury fizycznej i umiejętnie wykorzystuje je w praktycznym działaniu.

5. Systematycznie doskonali są sprawność motoryczną i wykazuje duże postępy w osobistym usprawnianiu.

6. Jest zawsze przygotowany do zajęć, dba o higienę osobistą.

7. Właściwie odnosi się do mniej sprawnych fizycznie.

Ocena d o b r a.

1. Uczeń wykonuje ćwiczenia samodzielnie, jednak z małymi błędami technicznymi lub w słabym tempie.

2. Wykazuje dość dobre postępy w osobistym usprawnianiu, podejmuje liczne próby doskonalenia własnej sprawności fizycznej.

3. Posiadane wiadomości potrafi wykorzystać w praktyce przy pomocy nauczyciela

4. Cechuje go pozytywny stosunek do przedmiotu i aktywna postawa na lekcji

5. Zna i stosuje zasady higieny osobistej

6. Nie wykazuje rażących błędów w zakresie wychowania społecznego (jest koleżeński i zdyscyplinowany)

Ocena d o s t a t e c z n a

1. Uczeń wkłada minimalny wysiłek w swoje usprawnianie, wykazując małe postępy

3. Ćwiczenia wykonuje niepewnie, w nieodpowiednim tempie, z dużymi błędami technicznymi, czyni to niechętnie.

4. Posiada niepełne wiadomości z zakresu kultury fizycznej i nie potrafi ich wykorzystać w praktycznym działaniu

5. Przejawia braki w zakresie wychowania społecznego, w postawie i stosunku do przedmiotu

6. Sporadycznie jest nieprzygotowany do lekcji

7. Nie wykazuje aktywności na lekcjach

8. Uczestniczy w minimum 70% zajęć

Ocena d o p u s z c z a j ą c a.

1. Uczeń ćwiczenia wykonuje niechętnie i z dużymi błędami technicznymi

2. Jego wiadomości z przedmiotu są niewystarczające

3. Niesystematycznie bierze udział w zajęciach (min. ilość obecności 50%) i wykazuje bardzo małe postępy w osobistym usprawnianiu

4. Jest często nieprzygotowany do zajęć

5. Jego postawa społeczna budzi poważne zastrzeżenia

Ocena n i e d o s t a t e c z n a

1. Uczeń jest daleki od spełniania wymagań stawianych w podstawie programowej

2. Najprostsze ćwiczenia wykonuje z rażącymi błędami

3. Często świadomie odmawia wykonania ćwiczeń

4. Charakteryzuje się niewiedzą z zakresu kultury fizycznej.

5. Jego stosunek do przedmiotu jest lekceważący, a postawa na lekcji nieodpowiednia – utrudniająca sprawne i bezpieczne prowadzenie zajęć.

6. Nie wykazuje żadnych postępów w usprawnianiu.

Zwolnienia z lekcji wychowania fizycznego

1. Uczeń i rodzice zobowiązani są do zgłaszania nauczycielowi wszelkich przeciwwskazań do wykonywania ćwiczeń (przebyte choroby, urazy). Każda niedyspozycja ucznia musi być potwierdzona przez rodzica na piśmie (za wyjątkiem nagłych wypadków). W innym przypadku będzie uznawana za brak stroju.
2. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
3. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego na podstawie opinii o braku możliwości uczestnictwa ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
4. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z realizacji zajęć, o którym mowa powyżej uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej, wpisuje się "zwolniony" albo "zwolniona".

Formy komunikowania o ocenie:

1. Oceny wpisywane na bieżąco do dzienniczka.
2. Podawanie ocen na zebraniach informacyjnych.
3. Wpisywanie ocen do dzienników lekcyjnych.
4. Informowanie ucznia o przewidywanych ocenach śródrocznych i rocznych.

B I O L O G I A - opracowała Bogumiła Becela

Przedmiotem oceniania są:

1. Wiadomości i umiejętności objęte programem,
2. Aktywność ucznia.

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności zawartych w programie nauczania;
  - poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z biologii i postępach w tym zakresie;
  - pobudzanie ucznia do systematycznej pracy i rozwoju, wspieranie motywacji;
  - rozwijanie poczucia odpowiedzialności ucznia za osobiste postępy;
  - dostarczenie rodzicom/prawnym opiekunom bieżącej informacji o osiągnięciach ich dzieci oraz trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach – wskazanie kierunków dalszej pracy;
- Dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Formy aktywności podlegające ocenie na lekcjach biologii:

- a) a) dłuższe wypowiedzi ustne – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu;

- b) prace pisemne-są obowiązkowe; w przypadku usprawiedliwionej dłuższej nieobecności uczeń pisze je w terminie uzgodnionym z nauczycielem, w innych przypadkach – na najbliższej lekcji:
- kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być wcześniej zapowiedziane);
  - sprawdziany podsumowujące poszczególne działy (są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem); mogą zawierać dodatkowe pytania na ocenę celującą. Uczeń może przystąpić do poprawy oceny każdego sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;
- c) aktywność ucznia na lekcji;
- d) wybrane przez nauczyciela zadania domowe obowiązkowe;
- e) prace domowe dodatkowe (dla uczniów chętnych, stosując skalę ocen: celujący, bardzo dobry, dobry lub za pomocą plusów);
- f) przygotowane przez ucznia prezentacje na uzgodniony z nauczycielem temat;
- g) udział w konkursach.
1. Oceny cząstkowe wyrażane są cyfrowo w skali od 1 do 6 (z plusami i minusami).
  2. Ocena klasyfikacyjna wyrażana jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.
  3. Uczeń jest oceniany zgodnie z przyjętymi wymaganiami. Oceny są jawne.
  4. Uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie do zajęć (z wyjątkiem zapowiedzianych sprawdzianów, kartkówek i lekcji powtórzeniowych) lub brak obowiązkowego zadania domowego – 2 razy w półroczu. Brak zadania jest odnotowany w dzienniku.
  5. Po przekroczeniu limitów określonych w punkcie 4 – każdorazowo otrzymuje ocenę niedostateczną.
  6. W przypadku niesamodzielnej pracy na sprawdzianie lub kartkówce uczeń, po wcześniejszym ostrzeżeniu, otrzymuje ocenę niedostateczną. Ocena nie podlega poprawie.
  7. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe. W przypadku nieobecności na lekcji uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki i wykonać pracę domową.
  8. Uczeń ma prawo obejrzeć swoje ocenione prace pisemne, które następnie zwraca nauczycielowi. Są one przechowywane do końca roku szkolnego; mogą być udostępnione do wglądu rodzicom.
  9. Oceny z odpowiedzi ustnych i prac domowych nie mogą być poprawiane.
  10. Oceny śródroczne i roczne wystawiane są na podstawie wszystkich ocen cząstkowych i nie są ich średnią arytmetyczną; większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów, w drugiej kolejności oceny z odpowiedzi ustnych i kartkówek, a pozostałe są ocenami wspomagającymi.
  11. Uczeń, który otrzymał na koniec semestru ocenę niedostateczną, musi zaliczyć materiał semestralny w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
  12. Uczeń może nie być klasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach, przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia edukacyjne w szkolnym planie nauczania. Uczeń nie klasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Jego termin zostanie uzgodniony z uczniem oraz jego rodzicami.
  13. W razie kłopotów z opanowaniem wiadomości i umiejętności uczeń może zwrócić się do nauczyciela o pomoc.
  14. Uczniowie z opinią PPP lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej mają indywidualnie dostosowany poziom wymagań edukacyjnych.

Zasady ustalania ocen cząstkowych:

- a) wypowiedzi ustne – oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii chemicznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi przez wykorzystanie pomocy naukowych (modele, tablice) oraz płynność wypowiedzi;
- b) prace pisemne – wszystkim zadaniom przyporządkowana jest określona liczba punktów; w ocenie prac pisemnych stosuje się przelicznik procentowy uzyskanych punktów;
- c) aktywność ucznia na lekcji – przy ocenie bierze się pod uwagę wiedzę i umiejętności, samodzielność, zaangażowanie, odkrywczność, możliwości ucznia;
- d) zadania domowe obowiązkowe – przy ocenie bierze się pod uwagę zrozumienie tematu, stopień wyczerpania materiału, sposób prezentacji (selekcja materiału rzeczowego, logiczne wiązanie faktów, własne refleksje), poprawność ortograficzną, estetykę, czytelność oraz samodzielność i wykorzystanie różnych źródeł wiedzy;
- e) prace domowe dodatkowe – przy ustalaniu oceny brane są pod uwagę samodzielność, wartość merytoryczna, oryginalność i pomysłowość, estetyka wykonania, stopień zaangażowania oraz możliwości ucznia;
- f) przy pracy w grupach ocenie podlega nie tylko końcowy efekt pracy całej grupy, ale przede wszystkim zaangażowanie poszczególnych uczniów, nie wszyscy uczniowie z jednej grupy muszą otrzymać takie same oceny.

Sposoby informowania uczniów i rodziców/prawnych opiekunów o osiągnięciach w nauce:

1. Oceny cząstkowe są wpisywane do zeszytu klasowego (dzienniczek) przez uczniów oraz do dziennika lekcyjnego przez nauczyciela.
2. Zestawienie wszystkich ocen z przedmiotu przedstawia rodzicom wychowawca klasy podczas zebrań rodzicielskich oraz spotkań indywidualnych.
3. O zagrożeniu oceną niedostateczną nauczyciel informuje ucznia oraz rodziców na miesiąc przed klasyfikacją.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz wiedzą i umiejętnościami wykracza poza treści i umiejętności zawarte w podstawie programowej i realizowanym przez nauczyciela programie nauczania;
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną;
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych;
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy;
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach;
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji;
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym;
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje szczególne zainteresowanie biologią;
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach;
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji;
- prezentuje swoją wiedzę, posługując się poprawną terminologią biologiczną;
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności;
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela;
- udziela poprawnych odpowiedzi na pytania;
- jest aktywny na lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii oraz takie, które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych;
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy, jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, Internet, itp.;
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu u zadowalającym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej programie realizowanym przez nauczyciela, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia;
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela;
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej;
- jest mało aktywny na lekcji.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, koniecznych do dalszego kształcenia;
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych;
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela;
- wykazuje się bierną postawą na lekcji.

C H E M I A - opracowała Bogumiła Becela

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości i umiejętności objęte programem
- aktywność ucznia

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności zawartych w programie nauczania,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z chemii i postępach w tym zakresie,
- pobudzanie ucznia do systematycznej pracy i rozwoju, wspieranie motywacji,
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności ucznia za osobiste postępy,
- dostarczenie rodzicom/prawnym opiekunom bieżącej informacji o osiągnięciach ich dzieci oraz trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach – wskazanie kierunków dalszej pracy,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Formy aktywności podlegające ocenie na lekcjach chemii:

- a) dłuższe wypowiedzi ustne – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu;
- b) prace pisemne-są obowiązkowe; w przypadku usprawiedliwionej dłuższej nieobecności uczeń pisze je w terminie uzgodnionym z nauczycielem, w innych przypadkach – na najbliższej lekcji:
  - kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być wcześniej zapowiedziane);
  - sprawdziany podsumowujące poszczególne działy (są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem); mogą zawierać dodatkowe pytania na ocenę celującą. Uczeń może przystąpić do poprawy oceny każdego sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;
- c) aktywność ucznia na lekcji;
- d) wybrane przez nauczyciela zadania domowe obowiązkowe;
- e) prace domowe dodatkowe (dla uczniów chętnych, stosując skalę ocen: celujący, bardzo dobry, dobry lub za pomocą plusów);
- f) przygotowane przez ucznia prezentacje na uzgodniony z nauczycielem temat;
- g) udział w konkursach.

1. Oceny cząstkowe wyrażane są cyfrowo w skali od 1 do 6 (z plusami i minusami).
2. Ocena klasyfikacyjna wyrażana jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.
3. Uczeń jest oceniany zgodnie z przyjętymi wymaganiami. Oceny są jawne.
4. Uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie do zajęć (z wyjątkiem zapowiedzianych sprawdzianów, kartkówek i lekcji powtórzeniowych) lub brak obowiązkowego zadania domowego – 2 razy w półroczu. Brak zadania jest odnotowany w dzienniku.
5. Po przekroczeniu limitów określonych w punkcie 4 – każdorazowo otrzymuje ocenę niedostateczną.

6. W przypadku niesamodzielnej pracy na sprawdzianie lub kartkówce uczniów, po wcześniejszym ostrzeżeniu, otrzymuje ocenę niedostateczną. Ocena nie podlega poprawie.
7. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe. W przypadku nieobecności na lekcji uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki i wykonać pracę domową.
8. Uczniowie mają prawo obejrzeć swoje ocenione prace pisemne, które następnie zwraca nauczycielowi. Są one przechowywane do końca roku szkolnego; mogą być udostępnione do wglądu rodzicom.
9. Oceny z odpowiedzi ustnych i prac domowych nie mogą być poprawiane.
10. Oceny śródroczne i roczne wystawiane są na podstawie wszystkich ocen cząstkowych i nie są ich średnią arytmetyczną; większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów, w drugiej kolejności oceny z odpowiedzi ustnych i kartkówek, a pozostałe są ocenami wspomagającymi.
11. Uczeń, który otrzymał na koniec semestru ocenę niedostateczną, musi zaliczyć materiał semestralny w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
12. Uczeń może nie być klasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach, przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia edukacyjne w szkolnym planie nauczania. Uczeń nie klasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Jego termin zostanie uzgodniony z uczniem oraz jego rodzicami.
13. W razie kłopotów z opanowaniem wiadomości i umiejętności uczeń może zwrócić się do nauczyciela o pomoc.
14. Uczniowie z opinią PPP lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej mają indywidualnie dostosowany poziom wymagań edukacyjnych.

Zasady ustalania ocen cząstkowych:

- a) wypowiedzi ustne – oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii chemicznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi przez wykorzystanie pomocy naukowych (modele, tablice) oraz płynność wypowiedzi;
- b) prace pisemne – wszystkim zadaniom przyporządkowana jest określona liczba punktów; w ocenie prac pisemnych stosuje się przelicznik procentowy uzyskanych punktów;
- c) aktywność ucznia na lekcji – przy ocenie bierze się pod uwagę wiedzę i umiejętności, samodzielność, zaangażowanie, odkrywczność, możliwości ucznia;
- d) zadania domowe obowiązkowe;
- e) prace domowe dodatkowe;
- f) przy pracy w grupach ocenie podlega nie tylko końcowy efekt pracy całej grupy, ale przede wszystkim zaangażowanie poszczególnych uczniów, nie wszyscy uczniowie z jednej grupy muszą otrzymać takie same oceny.

Sposoby informowania uczniów i rodziców/prawnych opiekunów o osiągnięciach w nauce:

1. Oceny cząstkowe są wpisywane do zeszytu klasowego (dzienniczek) przez uczniów oraz do dziennika lekcyjnego przez nauczyciela.
2. Zestawienie wszystkich ocen z przedmiotu przedstawia rodzicom wychowawca klasy podczas zebrań rodzicielskich oraz spotkań indywidualnych.

3. O zagrożeniu oceną niedostateczną nauczyciel informuje ucznia oraz rodziców na miesiąc przed klasyfikacją.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ma wiadomości i umiejętności wykraczające poza podstawę programową i program nauczania realizowany przez nauczyciela;
- stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych);
- umie formułować problemy i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk;
- proponuje rozwiązania nietypowe;
- osiąga sukcesy w konkursach chemicznych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i programie nauczania realizowanym przez nauczyciela;
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach;
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np.: układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic chemicznych, zestawień, encyklopedii, Internetu;
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać eksperymenty chemiczne;
- potrafi biegle pisać i bilansować równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązywać zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym stopniu wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i programie nauczania realizowanym przez nauczyciela;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- potrafi korzystać z układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej;
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- potrafi pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych;
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i programie nauczania realizowanym przez nauczyciela, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania, z pomocą nauczyciela, typowych zadań lub problemów;
- potrafi korzystać, z pomocą nauczyciela, z takich źródeł wiedzy, jak: układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice chemiczne;

- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonać doświadczenia chemiczne;
- potrafi, z pomocą nauczyciela, pisać i bilansować równania reakcji chemicznych oraz rozwiązywać zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej i programie nauczania realizowanym przez nauczyciela, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia;
- rozwiązuje, z pomocą nauczyciela, typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonywać bardzo proste eksperymenty chemiczne, pisać proste wzory chemiczne i równania reakcji chemicznych.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej;
- nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela;
- nie zna symboliki chemicznej;
- nie potrafi napisać prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań chemicznych nawet z pomocą nauczyciela;
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi.

F I Z Y K A - opracowała Agnieszka Królikowska

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości i umiejętności objęte programem
- aktywność ucznia

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności zawartych w programie nauczania,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z fizyki i postępach w tym zakresie,
- pobudzanie ucznia do systematycznej pracy i rozwoju, wspieranie motywacji,
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności ucznia za osobiste postępy,
- dostarczenie rodzicom/prawnym opiekunom bieżącej informacji o osiągnięciach ich dzieci oraz trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach – wskazanie kierunków dalszej pracy,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Formy aktywności podlegające ocenie na lekcjach chemii:

- a) dłuższe wypowiedzi ustne – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu;
- b) prace pisemne-są obowiązkowe; w przypadku usprawiedliwionej dłuższej nieobecności uczeń pisze je w terminie uzgodnionym z nauczycielem, w innych przypadkach – na najbliższej lekcji:

- kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być wcześniej zapowiedziane);

- sprawdziany podsumowujące poszczególne działy (są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem); mogą zawierać dodatkowe pytania na ocenę celującą. Uczeń może przystąpić do poprawy oceny każdego sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;

- c) aktywność ucznia na lekcji;
- d) wybrane przez nauczyciela zadania domowe obowiązkowe;
- e) prace domowe dodatkowe (dla uczniów chętnych, stosując skalę ocen: celujący, bardzo dobry, dobry lub za pomocą plusów);
- f) przygotowane przez ucznia prezentacje na uzgodniony z nauczycielem temat;
- g) udział w konkursach.

1. Oceny częściowe wyrażane są cyfrowo w skali od 1 do 6 (z plusami i minusami).
2. Ocena klasyfikacyjna wyrażana jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.
3. Uczeń jest oceniany zgodnie z przyjętymi wymaganiami. Oceny są jawne.
4. Uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie do zajęć (z wyjątkiem zapowiedzianych sprawdzianów, kartkówek i lekcji powtórzeniowych) lub brak obowiązkowego zadania domowego – 2 razy w półroczu. Brak zadania jest odnotowany w dzienniku.
5. Po przekroczeniu limitów określonych w punkcie 4 – każdorazowo otrzymuje ocenę niedostateczną.
6. W przypadku niesamodzielnej pracy na sprawdzianie lub kartkówce uczeń, po wcześniejszym ostrzeżeniu, otrzymuje ocenę niedostateczną. Ocena nie podlega poprawie.
7. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe. W przypadku nieobecności na lekcji uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki i wykonać pracę domową.
8. Uczeń ma prawo obejrzeć swoje ocenione prace pisemne, które następnie zwraca nauczycielowi. Są one przechowywane do końca roku szkolnego; mogą być udostępnione do wglądu rodzicom.
9. Oceny z odpowiedzi ustnych i prac domowych nie mogą być poprawiane.
10. Oceny śródroczne i roczne wystawiane są na podstawie wszystkich ocen częściowych i nie są ich średnią arytmetyczną; większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów, w drugiej kolejności oceny z odpowiedzi ustnych i kartkówek, a pozostałe są ocenami wspomagającymi.
11. Uczeń, który otrzymał na koniec semestru ocenę niedostateczną, musi zaliczyć materiał semestralny w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
12. Uczeń może nie być klasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach, przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia edukacyjne w szkolnym planie nauczania. Uczeń nie klasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Jego termin zostanie uzgodniony z uczniem oraz jego rodzicami.
13. W razie kłopotów z opanowaniem wiadomości i umiejętności uczeń może zwrócić się do nauczyciela o pomoc.
14. Uczniowie z opinią PPP lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej mają indywidualnie dostosowany poziom wymagań edukacyjnych.

Zasady ustalania ocen cząstkowych:

- a) wypowiedzi ustne – oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii fizycznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi przez wykorzystanie pomocy naukowych oraz płynność wypowiedzi;
- b) prace pisemne – wszystkim zadaniom przyporządkowana jest określona liczba punktów; w ocenie prac pisemnych stosuje się przelicznik procentowy uzyskanych punktów;
- c) aktywność ucznia na lekcji – przy ocenie bierze się pod uwagę wiedzę i umiejętności, samodzielność, zaangażowanie, odkrywczność, możliwości ucznia;
- d) zadania domowe obowiązkowe;
- e) prace domowe dodatkowe;
- f) przy pracy w grupach ocenie podlega nie tylko końcowy efekt pracy całej grupy, ale przede wszystkim zaangażowanie poszczególnych uczniów, nie wszyscy uczniowie z jednej grupy muszą otrzymać takie same oceny.

Sposoby informowania uczniów i rodziców/prawnych opiekunów o osiągnięciach w nauce:

1. Oceny cząstkowe są wpisywane do zeszytu klasowego (dzienniczek) przez uczniów oraz do dziennika lekcyjnego przez nauczyciela.
2. Zestawienie wszystkich ocen z przedmiotu przedstawia rodzicom wychowawca klasy podczas zebrań rodzicielskich oraz spotkań indywidualnych.
3. O zagrożeniu oceną niedostateczną nauczyciel informuje ucznia oraz rodziców na miesiąc przed klasyfikacją.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ma wiadomości i umiejętności wykraczające poza podstawę programową i program nauczania realizowany przez nauczyciela;
- stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych);
- proponuje rozwiązania nietypowe;
- osiąga sukcesy w konkursach fizycznych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- podaje przykłady osiągnięć fizyków cennych dla rozwoju cywilizacji (współczesnej techniki i technologii)
  - wyznacza niepewność pomiarową przy pomiarach wielokrotnych
  - przewiduje skutki różnego rodzaju oddziaływań
  - podaje przykłady rodzajów i skutków oddziaływań (bezpośrednich i na odległość) inne niż poznane na lekcji
  - szacuje niepewność pomiarową wyznaczonej wartości średniej siły
  - buduje siłomierz według własnego projektu i wyznacza przy jego użyciu wartość siły
  - wyznacza i rysuje siłę równoważącą kilka sił działających wzdłuż tej samej prostej o różnych zwrotach, określa jej cechy
- rozwiązuje zadania złożone,

- uzasadnia kształt spadającej kropli wody
- projektuje i przeprowadza doświadczenia (inne niż opisane w podręczniku) wykazujące cząsteczkową budowę materii
- projektuje i wykonuje doświadczenie potwierdzające istnienie napięcia powierzchniowego wody
- projektuje i wykonuje doświadczenia wykazujące właściwości ciał stałych, cieczy i gazów
- projektuje doświadczenia związane z wyznaczeniem gęstości cieczy oraz ciał stałych o regularnych i nieregularnych kształtach
- rozwiązuje nietypowe (złożone) zadania, (lub problemy) dotyczące treści rozdziału: *Właściwości i budowa materii* (z zastosowaniem związku między siłą ciężkości, masą i przyspieszeniem grawitacyjnym (wzoru na ciężar) oraz związku gęstości z masą i objętością)
- uzasadnia, kiedy ciało tonie, kiedy pływa częściowo zanurzone w cieczy i kiedy pływa całkowicie w niej zanurzone, korzystając z wzorów na siły wyporu i ciężkości oraz gęstość
- rozwiązuje złożone, nietypowe zadania (problemy) dotyczące treści rozdziału: *Hydrostatyka i aerostatyka* (z wykorzystaniem: zależności między ciśnieniem, parciem i polem powierzchni, związku między ciśnieniem hydrostatycznym a wysokością słupa cieczy i jej gęstością, prawa Pascala, prawa Archimedesesa, warunków pływania ciał)
- planuje i demonstrowuje doświadczenie związane z badaniem ruchu z użyciem przyrządów analogowych lub cyfrowych, programu do analizy materiałów wideo; opisuje przebieg doświadczenia, analizuje i ocenia wyniki
- analizuje wykres zależności prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie przyspieszonego z prędkością początkową i na tej podstawie wyprowadza wzór na obliczanie drogi w tym ruchu
- rozwiązuje nietypowe, złożone zadania (problemy) dotyczące treści rozdziału: *Kinematyka* (z wykorzystaniem wzorów: $s = \frac{at^2}{2}$ i $a = \frac{\Delta v}{\Delta t}$ oraz związane z analizą wykresów zależności drogi i prędkości od czasu dla ruchów prostoliniowych: jednostajnego i jednostajnie zmiennego)
- posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularnonaukowych) dotyczących ruchu (np. urządzeń do pomiaru przyspieszenia)
- rozwiązuje nietypowe złożone zadania, (problemy) dotyczące treści rozdziału: *Dynamika* (stosując do obliczeń związek między siłą i masą a przyspieszeniem oraz związek: $\Delta v = a \cdot \Delta t$).

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- podaje przykłady wielkości fizycznych wraz z ich jednostkami w układzie SI; zapisuje podstawowe wielkości fizyczne (posługując się odpowiednimi symbolami) wraz z jednostkami (długość, masa, temperatura, czas)
- szacuje rząd wielkości spodziewanego wyniku pomiaru, np. długości, czasu
- wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla wyniku pomiaru lub doświadczenia
- posługuje się pojęciem niepewności pomiarowej; zapisuje wynik pomiaru wraz z jego jednostką oraz z uwzględnieniem informacji o niepewności
- wykonuje obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub danych
- klasyfikuje podstawowe oddziaływania występujące w przyrodzie
- opisuje różne rodzaje oddziaływań
- wyjaśnia, na czym polega wzajemność oddziaływań
- porównuje siły na podstawie ich wektorów

- oblicza średnią siłę i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub danych
- buduje prosty siłomierz i wyznacza przy jego użyciu wartość siły, korzystając z opisu doświadczenia
- szacuje rząd wielkości spodziewanego wyniku pomiaru siły
- wyznacza i rysuje siłę wypadkową dla kilku sił o jednakowych kierunkach; określa jej cechy
- określa cechy siły wypadkowej kilku (więcej niż dwóch) sił działających wzdłuż tej samej prostej
- rozwiązuje zadania bardziej złożone, ale typowe dotyczące treści rozdziału: *Pierwsze spotkanie z fizyką*
- selekcjonuje informacje uzyskane z różnych źródeł, np. na lekcji, z podręcznika, z literatury popularnonaukowej, z internetu
- posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy tekstu: *Jak mierzono czas i jak mierzy się go obecnie* lub innego
- posługuje się pojęciem hipotezy
- wyjaśnia zjawisko zmiany objętości cieczy w wyniku mieszania się, opierając się na doświadczeniu modelowym
- wyjaśnia, że podział na ciała sprężyste, plastyczne i kruche jest podziałem nieostrym; posługuje się pojęciem twardości minerałów
- analizuje różnice w budowie mikroskopowej ciał stałych, cieczy i gazów; posługuje się pojęciem powierzchni swobodnej
- analizuje różnice gęstości substancji w różnych stanach skupienia wynikające z budowy mikroskopowej ciał stałych, cieczy i gazów (analizuje zmiany gęstości przy zmianie stanu skupienia, zwłaszcza w przypadku przejścia z cieczy w gaz, i wiąże to ze zmianami w strukturze mikroskopowej)
- wyznacza masę ciała za pomocą wagi laboratoryjnej; szacuje rząd wielkości spodziewanego wyniku
- przeprowadza doświadczenia:
  - badanie wpływu detergentu na napięcie powierzchniowe,
  - badanie, od czego zależy kształt kropli,
 korzystając z opisów doświadczeń i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; formułuje wnioski
- planuje doświadczenia związane z wyznaczeniem gęstości cieczy oraz ciał stałych o regularnych i nieregularnych kształtach
- szacuje wyniki pomiarów; ocenia wyniki doświadczeń, porównując wyznaczone gęstości z odpowiednimi wartościami tabelarycznymi
- wymienia nazwy przyrządów służących do pomiaru ciśnienia
- wyjaśnia zależność ciśnienia atmosferycznego od wysokości nad poziomem morza
- opisuje znaczenie ciśnienia hydrostatycznego i ciśnienia atmosferycznego w przyrodzie i w życiu codziennym
- opisuje doświadczenie Torricellego
- opisuje zastosowanie prawa Pascala w prasie hydraulicznej i hamulcach hydraulicznych
- wyznacza gęstość cieczy, korzystając z prawa Archimiedesa
- rysuje siły działające na ciało, które pływa w cieczy, tkwi w niej zanurzone lub tonie; wyznacza, rysuje i opisuje siłę wypadkową
- wyjaśnia, kiedy ciało tonie, kiedy pływa częściowo zanurzone w cieczy i kiedy pływa całkowicie w niej zanurzone na podstawie prawa Archimiedesa, posługując się pojęciami siły ciężkości i gęstości
- planuje i przeprowadza doświadczenie w celu zbadania zależności ciśnienia od siły nacisku

- i pola powierzchni; opisuje jego przebieg i formułuje wnioski
- projektuje i przeprowadza doświadczenie potwierdzające słuszność prawa Pascala dla cieczy lub gazów, opisuje jego przebieg oraz analizuje i ocenia wynik; formułuje komunikat o swoim doświadczeniu
  - rozwiązuje typowe zadania obliczeniowe z wykorzystaniem warunków pływania ciał; przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności danych
  - rozwiązuje zadania (lub problemy) bardziej złożone, ale typowe dotyczące treści rozdziału: *Hydrostatyka i aerostatyka* (z wykorzystaniem: zależności między ciśnieniem, parciem i polem powierzchni, prawa Pascala, prawa Archimedesesa)
  - posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularnonaukowych) dotyczących ciśnienia hydrostatycznego i atmosferycznego oraz prawa Archimedesesa, a w szczególności informacjami pochodzącymi z analizy tekstu: *Podciśnienie, nadciśnienie i próżnia*
  - rozróżnia układy odniesienia: jedno-, dwu- i trójwymiarowy
  - planuje i przeprowadza doświadczenie w celu wyznaczenia prędkości z pomiaru czasu i drogi z użyciem przyrządów analogowych lub cyfrowych bądź programu do analizy materiałów wideo; szacuje rząd wielkości spodziewanego wyniku; zapisuje wyniki pomiarów wraz z ich jednostkami oraz z uwzględnieniem informacji o niepewności; opisuje przebieg doświadczenia i ocenia jego wyniki
  - sporządza wykresy zależności prędkości i drogi od czasu dla ruchu prostoliniowego odcinkami jednostajnego na podstawie podanych informacji (oznacza wielkości i skale na osiach; zaznacza punkty i rysuje wykres; uwzględnia niepewności pomiarowe)
  - wyznacza przyspieszenie z wykresów zależności prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie zmiennego (przyspieszonego lub opóźnionego)
  - wyjaśnia, że w ruchu jednostajnie przyspieszonym bez prędkości początkowej odcinki drogi pokonywane w kolejnych sekundach mają się do siebie jak kolejne liczby nieparzyste
  - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem wzorów $R_S = \frac{at^2}{2}$ i $a = \frac{\Delta v}{\Delta t}$
  - analizuje opór powietrza podczas ruchu spadochroniarza
  - planuje i przeprowadza doświadczenia:
    - w celu zilustrowania I zasady dynamiki,
    - w celu zilustrowania II zasady dynamiki,
    - w celu zilustrowania III zasady dynamiki;
  - opisuje ich przebieg, formułuje wnioski
  - analizuje wyniki przeprowadzonych doświadczeń (oblicza przyspieszenia ze wzoru na drogę w ruchu jednostajnie przyspieszonym i zapisuje wyniki zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru; wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla przebiegu doświadczeń)
  - rozwiązuje bardziej złożone zadania (lub problemy) dotyczące treści rozdziału: *Dynamika* (z wykorzystaniem: pierwszej zasady dynamiki Newtona, związku między siłą i masą a przyspieszeniem i związku przyspieszenia ze zmianą prędkości i czasem, w którym ta zmiana nastąpiła ()) oraz dotyczące: swobodnego spadania ciał, wzajemnego oddziaływania ciał, występowania oporów ruchu)
  - posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy tekstów (w tym popularnonaukowych)
  - wyjaśnia kiedy, mimo działającej na ciało siły, praca jest równa zero; wskazuje odpowiednie przykłady w otaczającej rzeczywistości
  - podaje, opisuje i stosuje wzór na obliczanie mocy chwilowej ($P = F \cdot v$)
  - wyznacza zmianę energii potencjalnej grawitacji ciała podczas zmiany jego wysokości (wyprowadza wzór)

- wyjaśnia, jaki układ nazywa się układem izolowanym; podaje zasadę zachowania energii
- planuje i przeprowadza doświadczenia związane z badaniem, od czego zależy energia potencjalna sprężystości i energia kinetyczna; opisuje ich przebieg i wyniki, formułuje wnioski
- rozwiązuje zadania (lub problemy) bardziej złożone (w tym umiarkowanie trudne zadania obliczeniowe) dotyczące treści rozdziału: *Praca, moc, energia* (z wykorzystaniem: związku pracy z siłą i drogą, na jakiej została wykonana, związku mocy z pracą i czasem, w którym została wykonana, związku wykonanej pracy ze zmianą energii, zasady zachowania energii mechanicznej oraz wzorów na energię potencjalną grawitacji i energię kinetyczną)
- posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy tekstów (w tym popularnonaukowych) dotyczących: energii i pracy, mocy różnych urządzeń, energii potencjalnej i kinetycznej oraz zasady zachowania energii mechanicznej
- wyjaśnia wyniki doświadczenia modelowego (ilustracja zmiany zachowania się cząsteczek ciała stałego w wyniku wykonania nad nim pracy)
- wyjaśnia związek między energią kinetyczną cząsteczek i temperaturą
- wyjaśnia przepływ ciepła w zjawisku przewodnictwa cieplnego oraz rolę izolacji cieplnej
- uzasadnia, odwołując się do wyników doświadczenia, że przyrost temperatury ciała jest wprost proporcjonalny do ilości pobranego przez ciało ciepła oraz, że ilość pobranego przez ciało ciepła do uzyskania danego przyrostu temperatury jest wprost proporcjonalna do masy ciała
- wyprowadza wzór potrzebny do wyznaczenia ciepła właściwego wody z użyciem czajnika elektrycznego lub grzałki o znanej mocy
- wyjaśnia, co dzieje się z energią pobieraną (lub oddawaną) przez mieszaninę substancji w stanie stałym i ciekłym (np. wody i lodu) podczas topnienia (lub krzepnięcia) w stałej temperaturze
- przeprowadza doświadczenie ilustrujące wykonanie pracy przez rozprężający się gaz, korzystając z opisu doświadczenia i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; analizuje wyniki doświadczenia i formułuje wnioski
- planuje i przeprowadza doświadczenie w celu wykazania, że do uzyskania jednakowego przyrostu temperatury różnych substancji o tej samej masie potrzebna jest inna ilość ciepła; opisuje przebieg doświadczenia i ocenia je
- rozwiązuje bardziej złożone zadania lub problemy (w tym umiarkowanie trudne zadania obliczeniowe) dotyczące treści rozdziału: *Termodynamika* (związane z energią wewnętrzną i temperaturą, zmianami stanu skupienia ciał, wykorzystaniem pojęcia ciepła właściwego i zależności $Q = c \cdot m \cdot \Delta T$ oraz wzorów na ciepło topnienia i ciepło parowania)
- posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy tekstów (w tym popularnonaukowych) dotyczących:
  - energii wewnętrznej i temperatury,
  - wykorzystania (w przyrodzie i w życiu codziennym) przewodnictwa cieplnego (przewodników i izolatorów ciepła),
  - zjawiska konwekcji (np. prądy konwekcyjne),
  - promieniowania słonecznego (np. kolektory słoneczne),
  - pojęcia ciepła właściwego (np. znaczenia dużej wartości ciepła właściwego wody i jego związku z klimatem),
  - zmian stanu skupienia ciał,
- a w szczególności tekstu: *Dom pasywny, czyli jak zaoszczędzić na ogrzewaniu i klimatyzacji* (lub innego tekstu związanego z treściami rozdziału: *Termodynamika*).

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- podaje przykłady powiązań fizyki z życiem codziennym, techniką, medycyną oraz innymi dziedzinami wiedzy
- rozróżnia pojęcia: obserwacja, pomiar, doświadczenie
- rozróżnia pojęcia: obserwacja, pomiar, doświadczenie
- wyjaśnia, co to są wielkości fizyczne i na czym polegają pomiary wielkości fizycznych; rozróżnia pojęcia wielkość fizyczna i jednostka danej wielkości
- charakteryzuje układ jednostek SI
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności (miko-, mili-, centy-, hekto-, kilo-, mega-)
- przeprowadza wybrane pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów (np. pomiar długości ołówka, czasu staczenia się ciała po pochylni)
- wyjaśnia, dlaczego żaden pomiar nie jest idealnie dokładny i co to jest niepewność pomiarowa oraz uzasadnia, że dokładność wyniku pomiaru nie może być większa niż dokładność przyrządu pomiarowego
- wyjaśnia, w jakim celu powtarza się pomiar kilka razy, a następnie z uzyskanych wyników oblicza średnią
- wyjaśnia, co to są cyfry znaczące
- zaokrągla wartości wielkości fizycznych do podanej liczby cyfr znaczących
- wykazuje na przykładach, że oddziaływania są wzajemne
- wymienia i rozróżnia skutki oddziaływań (statyczne i dynamiczne)
- odróżnia oddziaływania bezpośrednie i na odległość, podaje odpowiednie przykłady tych oddziaływań
- stosuje pojęcie siły jako działania skierowanego (wektor); wskazuje wartość, kierunek i zwrot wektora siły
- przedstawia siłę graficznie (rysuje wektor siły)
- doświadczalnie wyznacza wartość siły za pomocą siłomierza albo wagi analogowej lub cyfrowej (mierzy wartość siły za pomocą siłomierza)
- zapisuje wynik pomiaru siły wraz z jej jednostką oraz z uwzględnieniem informacji o niepewności
- wyznacza i rysuje siłę wypadkową dla dwóch sił o jednakowych kierunkach
- opisuje i rysuje siły, które się równoważą
- określa cechy siły wypadkowej dwóch sił działających wzdłuż tej samej prostej i siły równoważącej inną siłę
- podaje przykłady sił wypadkowych i równoważących się z życia codziennego
- przeprowadza doświadczenia:
  - badanie różnego rodzaju oddziaływań,
  - badanie cech sił, wyznaczanie średniej siły,
  - wyznaczanie siły wypadkowej i siły równoważącej za pomocą siłomierza, korzystając z opisów doświadczeń
- opisuje przebieg przeprowadzonego doświadczenia (wyróżnia kluczowe kroki i sposób postępowania, wskazuje rolę użytych przyrządów, ilustruje wyniki)
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe dla opisywanego problemu
- rozwiązuje proste zadania dotyczące treści rozdziału: *Pierwsze spotkanie z fizyką*
- wyznaczanie siły wypadkowej i siły równoważącej za pomocą siłomierza, korzystając z opisów doświadczeń
- opisuje przebieg przeprowadzonego doświadczenia (wyróżnia kluczowe kroki i sposób postępowania, wskazuje rolę użytych przyrządów, ilustruje wyniki)
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe dla opisywanego problemu
- podaje podstawowe założenia cząsteczkowej teorii budowy materii

- podaje przykłady zjawiska dyfuzji w przyrodzie i w życiu codziennym
- posługuje się pojęciem oddziaływań międzycząsteczkowych; odróżnia siły spójności od sił przylegania, rozpoznaje i opisuje te siły
- wskazuje w otaczającej rzeczywistości przykłady zjawisk opisywanych za pomocą oddziaływań międzycząsteczkowych (sił spójności i przylegania)
- wyjaśnia napięcie powierzchniowe jako skutek działania sił spójności
- doświadczalnie demonstruje zjawisko napięcia powierzchniowego, korzystając z opisu
- ilustruje istnienie sił spójności i w tym kontekście opisuje zjawisko napięcia powierzchniowego (na wybranym przykładzie)
- ilustruje działanie sił spójności na przykładzie mechanizmu tworzenia się kropli; tłumaczy formowanie się kropli w kontekście istnienia sił spójności
- charakteryzuje ciała sprężyste, plastyczne i kruche; posługuje się pojęciem siły sprężystości
- opisuje budowę mikroskopową ciał stałych, cieczy i gazów (strukturę mikroskopową substancji w różnych jej fazach)
- określa i porównuje właściwości ciał stałych, cieczy i gazów
- analizuje różnice gęstości (ułożenia cząsteczek) substancji w różnych stanach skupienia wynikające z budowy mikroskopowej ciał stałych, cieczy i gazów
- stosuje do obliczeń związek między siłą ciężkości, masą i przyspieszeniem grawitacyjnym
- oblicza i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności danych
- posługuje się pojęciem gęstości oraz jej jednostkami
- stosuje do obliczeń związek gęstości z masą i objętością
- wyjaśnia, dlaczego ciała zbudowane z różnych substancji mają różną gęstość
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mikro-, mili-, centy-, dm-, kilo-, mega-); przelicza jednostki: masy, ciężaru, gęstości
- rozpoznaje zależność rosnącą bądź malejącą na podstawie danych (wyników doświadczenia); rozpoznaje proporcjonalność prostą oraz posługuje się proporcjonalnością prostą
- wyodrębnia z tekstów lub rysunków informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska bądź problemu
- przeprowadza doświadczenia:
  - wykazanie cząsteczkowej budowy materii,
  - badanie właściwości ciał stałych, cieczy i gazów,
  - wykazanie istnienia oddziaływań międzycząsteczkowych,
  - wyznaczanie gęstości substancji, z jakiej wykonany jest przedmiot o kształcie regularnym za pomocą wagi i przymiaru lub o nieregularnym kształcie za pomocą wagi, cieczy i cylindra miarowego oraz wyznaczanie gęstości cieczy za pomocą wagi i cylindra miarowego,
 korzystając z opisów doświadczeń i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; przedstawia wyniki i formułuje wnioski
- opisuje przebieg doświadczenia; wyróżnia kluczowe kroki i sposób postępowania oraz wskazuje rolę użytych przyrządów
- posługuje się pojęciem niepewności pomiarowej; zapisuje wynik pomiaru wraz z jego jednostką oraz z uwzględnieniem informacji o niepewności
- rozwiązuje typowe zadania lub problemy dotyczące treści rozdziału: *Właściwości i budowa materii* (stosuje związek między siłą ciężkości, masą i przyspieszeniem grawitacyjnym oraz korzysta ze związku gęstości z masą i objętością)
- posługuje się pojęciem parcia (nacisku)
- posługuje się pojęciem ciśnienia wraz z jego jednostką w układzie SI
- posługuje się pojęciem ciśnienia w cieczach i gazach wraz z jego jednostką; posługuje się

- pojęciem ciśnienia hydrostatycznego i atmosferycznego
- doświadczalnie demonstruje:
    - zależność ciśnienia hydrostatycznego od wysokości słupa cieczy,
    - istnienie ciśnienia atmosferycznego,
    - prawo Pascala,
    - prawo Archimedesesa (na tej podstawie analizuje pływanie ciał)
  - posługuje się prawem Pascala, zgodnie z którym zwiększenie ciśnienia zewnętrznego powoduje jednakowy przyrost ciśnienia w całej objętości cieczy lub gazu
  - wskazuje w otaczającej rzeczywistości przykłady zjawisk opisywanych za pomocą praw i zależności dotyczących ciśnienia hydrostatycznego i atmosferycznego
  - przelicza wielokrotności i podwielokrotności (centy-, hekto-, kilo-, mega-); przelicza jednostki ciśnienia
  - stosuje do obliczeń:
    - związek między parciem a ciśnieniem,
    - związek między ciśnieniem hydrostatycznym a wysokością słupa cieczy i jej gęstością;
 przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z danych
  - analizuje siły działające na ciała zanurzone w cieczach lub gazach, posługując się pojęciem siły wyporu i prawem Archimedesesa
  - oblicza wartość siły wyporu dla ciał zanurzonych w cieczy lub gazie
  - podaje warunki pływania ciał: kiedy ciało tonie, kiedy pływa częściowo zanurzone w cieczy i kiedy pływa całkowicie zanurzone w cieczy
  - opisuje praktyczne zastosowanie prawa Archimedesesa i warunków pływania ciał; wskazuje przykłady wykorzystywania w otaczającej rzeczywistości
  - posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularnonaukowych) dotyczących pływania ciał
  - wyodrębnia z tekstów lub rysunków informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska bądź problemu
  - przeprowadza doświadczenia:
    - wyznaczanie siły wyporu,
    - badanie, od czego zależy wartość siły wyporu i wykazanie, że jest ona równa ciężarowi wypartej cieczy,
 korzystając z opisów doświadczeń i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; zapisuje wynik pomiaru wraz z jego jednostką oraz z uwzględnieniem informacji o niepewności; wyciąga wnioski i formułuje prawo Archimedesesa
  - rozwiązuje proste (typowe) zadania lub problemy dotyczące treści rozdziału: - *Hydrostatyka i aerostatyka* (z wykorzystaniem: zależności między ciśnieniem, parciem i polem powierzchni, związku między ciśnieniem hydrostatycznym a wysokością słupa cieczy i jej gęstością, prawa Pascala, prawa Archimedesesa, warunków pływania ciał)
  - wyjaśnia, na czym polega względność ruchu; podaje przykłady układów odniesienia
  - opisuje i wskazuje przykłady względności ruchu
  - oblicza wartość prędkości i przelicza jej jednostki; oblicza i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub danych
  - wyznacza wartość prędkości i drogę z wykresów zależności prędkości i drogi od czasu dla ruchu prostoliniowego odcinkami jednostajnego oraz rysuje te wykresy na podstawie podanych informacji
  - rozpoznaje na podstawie danych liczbowych lub na podstawie wykresu, że w ruchu jednostajnym prostoliniowym droga jest wprost proporcjonalna do czasu oraz posługuje się proporcjonalnością prostą

- nazywa ruchem jednostajnie przyspieszonym ruch, w którym wartość prędkości rośnie jednostkowych przedziałach czasu o tę samą wartość, a ruchem jednostajnie opóźnionym – ruch, w którym wartość prędkości maleje w jednostkowych przedziałach czasu o tę samą wartość
- oblicza wartość przyspieszenia wraz z jednostką; przelicza jednostki przyspieszenia
- wyznacza zmianę prędkości dla ruchu prostoliniowego jednostajnie zmiennego (przyspieszonego lub opóźnionego); oblicza prędkość końcową w ruchu jednostajnie przyspieszonym
- stosuje do obliczeń związek przyspieszenia ze zmianą prędkości i czasem, w którym ta zmiana nastąpiła ($\Delta v = a \cdot \Delta t$); wyznacza prędkość końcową
- analizuje wykresy zależności drogi i prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnego; porównuje ruchy na podstawie nachylenia wykresu zależności drogi od czasu do osi czasu
- analizuje wykresy zależności prędkości i przyspieszenia od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie przyspieszonego; porównuje ruchy na podstawie nachylenia wykresu prędkości do osi czasu
- analizuje wykres zależności prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie opóźnionego; oblicza prędkość końcową w tym ruchu
- przeprowadza doświadczenia:
  - wyznaczanie prędkości ruchu pęcherzyka powietrza w zamkniętej rurce wypełnionej wodą,
  - badanie ruchu staczającej się kulki,
 korzystając z opisów doświadczeń i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; zapisuje wyniki pomiarów i obliczeń w tabeli zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiarów; formułuje wnioski
- rozwiązuje proste (typowe) zadania lub problemy związane z treścią rozdziału: *Kinematyka* (dotyczące względności ruchu oraz z wykorzystaniem: zależności między drogą, prędkością i czasem w ruchu jednostajnym prostoliniowym, związku przyspieszenia ze zmianą prędkości i czasem, zależności prędkości i drogi od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnie przyspieszonym)
- wyznacza i rysuje siłę wypadkową sił o jednakowych kierunkach
- wyjaśnia, na czym polega bezwładność ciał; wskazuje przykłady bezwładności w otaczającej rzeczywistości
- posługuje się pojęciem masy jako miary bezwładności ciał
- analizuje zachowanie się ciał na podstawie pierwszej zasady dynamiki
- analizuje zachowanie się ciał na podstawie drugiej zasady dynamiki
- opisuje spadek swobodny jako przykład ruchu jednostajnie przyspieszonego
- porównuje czas spadania swobodnego i rzeczywistego różnych ciał z danej wysokości
- opisuje wzajemne oddziaływanie ciał, posługując się trzecią zasadą dynamiki
- opisuje zjawisko odrzutu i wskazuje jego przykłady w otaczającej rzeczywistości
- analizuje i wyjaśnia wyniki przeprowadzonego doświadczenia; podaje przyczynę działania siły tarcia i wyjaśnia, od czego zależy jej wartość
- stosuje pojęcie siły tarcia jako działania skierowanego (wektor); wskazuje wartość, kierunek i zwrot siły tarcia
- opisuje i rysuje siły działające na ciało wprawiane w ruch (lub poruszające się) oraz wyznacza i rysuje siłę wypadkową
- opisuje znaczenie tarcia w życiu codziennym; wyjaśnia na przykładach, kiedy tarcie i inne opory ruchu są pożyteczne, a kiedy niepożądane oraz wymienia sposoby zmniejszania lub zwiększania oporów ruchu (tarcia)
- stosuje do obliczeń:

- związek między siłą i masą a przyspieszeniem,
  - związek między siłą ciężkości, masą i przyspieszeniem grawitacyjnym;
- oblicza i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z danych
- przeprowadza doświadczenia:
    - badanie bezwładności ciała,
    - badanie ruchu ciała pod wpływem działania sił, które się nie równoważą,
    - demonstracja zjawiska odrzutu,
 korzystając z opisów doświadczeń i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; zapisuje wyniki pomiarów wraz z ich jednostkami oraz z uwzględnieniem informacji o niepewności, analizuje je i formułuje wnioski
  - rozwiązuje proste (typowe) zadania lub problemy dotyczące treści rozdziału: *Dynamika* (z wykorzystaniem: pierwszej zasady dynamiki Newtona, związku między siłą i masą a przyspieszeniem oraz zadania dotyczące swobodnego spadania ciała, wzajemnego oddziaływania ciał i występowania oporów ruchu)
  - posługuje się pojęciem pracy mechanicznej wraz z jej jednostką w układzie SI; wyjaśnia, kiedy została wykonana praca 1 J
  - posługuje się pojęciem oporów ruchu
  - posługuje się pojęciem mocy wraz z jej jednostką w układzie SI; wyjaśnia, kiedy urządzenie ma moc 1 W; porównuje moce różnych urządzeń
  - wyjaśnia, kiedy ciało ma energię potencjalną grawitacji, a kiedy ma energię potencjalną sprężystości; opisuje wykonaną pracę jako zmianę energii
  - opisuje przemiany energii ciała podniesionego na pewną wysokość, a następnie upuszczonego
  - wykorzystuje zasadę zachowania energii do opisu zjawisk
  - podaje i opisuje zależność przyrostu energii potencjalnej grawitacji ciała od jego masy i wysokości, na jaką ciało zostało podniesione ($\Delta E = m \cdot g \cdot h$)
  - opisuje i wykorzystuje zależność energii kinetycznej ciała od jego masy i prędkości; podaje wzór na energię kinetyczną i stosuje go do obliczeń
  - opisuje związek pracy wykonanej podczas zmiany prędkości ciała ze zmianą energii kinetycznej ciała (opisuje wykonaną pracę jako zmianę energii); wyznacza zmianę energii kinetycznej
  - wykorzystuje zasadę zachowania energii
  - do opisu zjawisk oraz wskazuje ich przykłady w otaczającej rzeczywistości
  - stosuje do obliczeń:
    - związek pracy z siłą i drogą, na jakiej została wykonana,
    - związek mocy z pracą i czasem, w którym została wykonana,
    - związek wykonanej pracy ze zmianą energii oraz wzory na energię potencjalną grawitacji i energię kinetyczną,
    - zasadę zachowania energii mechanicznej,
    - związek między siłą ciężkości, masą i przyspieszeniem grawitacyjnym;
 wykonuje obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z danych
  - rozwiązuje proste (typowe) zadania lub problemy dotyczące treści rozdziału: *Praca, moc, energia* (z wykorzystaniem: związku pracy z siłą i drogą, na jakiej została wykonana, związku mocy z pracą i czasem, w którym została wykonana, związku wykonanej pracy ze zmianą energii, wzorów na energię potencjalną grawitacji i energię kinetyczną oraz zasady zachowania energii mechanicznej)
- wyodrębnia z tekstów, tabel i rysunków informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska bądź problemu

- wykonuje doświadczenie modelowe (ilustracja zmiany zachowania się cząsteczek ciała stałego w wyniku wykonania nad nim pracy), korzystając z jego opisu; opisuje wyniki doświadczenia
- posługuje się pojęciem energii wewnętrznej; określa jej związek z liczbą cząsteczek, z których zbudowane jest ciało; podaje jednostkę energii wewnętrznej w układzie SI
- wykazuje, że energię układu (energii wewnętrzną) można zmienić, wykonując nad nim pracę
- określa temperaturę ciała jako miarę średniej energii kinetycznej cząsteczek, z których ciało jest zbudowane
- analizuje jakościowo związek między
- temperaturą a średnią energią kinetyczną (ruchu chaotycznego) cząsteczek
- posługuje się skalami temperatur (Celsjusza, Kelvina, Fahrenheita); wskazuje jednostkę temperatury w układzie SI; podaje temperaturę zera bezwzględnego
- przelicza temperaturę w skali Celsjusza na temperaturę w skali Kelvina i odwrotnie
- posługuje się pojęciem przepływu ciepła jako przekazywaniem energii w postaci ciepła oraz jednostką ciepła w układzie SI
- wykazuje, że nie następuje przekazywanie energii w postaci ciepła (wymiana ciepła) między ciałami o tej samej temperaturze
- wykazuje, że energię układu (energii wewnętrzną) można zmienić, wykonując nad nim pracę lub przekazując energię w postaci ciepła
- analizuje jakościowo zmiany energii wewnętrznej spowodowane wykonaniem pracy i przepływem ciepła
- podaje treść pierwszej zasady termodynamiki ($\Delta E = W + Q$)
- doświadczalnie bada zjawisko przewodnictwa cieplnego i określa, który z badanych materiałów jest lepszym przewodnikiem ciepła (planuje, przeprowadza i opisuje doświadczenie)
- opisuje zjawisko przewodnictwa cieplnego oraz rolę izolacji cieplnej
- opisuje ruch cieczy i gazów w zjawisku konwekcji
- stwierdza, że przyrost temperatury ciała jest wprost proporcjonalny do ilości pobranego przez ciało ciepła oraz, że ilość pobranego przez ciało ciepła do uzyskania danego przyrostu temperatury jest wprost proporcjonalna do masy ciała
- wyjaśnia, co określa ciepło właściwe; posługuje się pojęciem ciepła właściwego wraz z jego jednostką w układzie SI
- podaje i opisuje wzór na obliczanie ciepła właściwego ($c = \frac{Q}{m \cdot \Delta T}$)
- wyjaśnia, jak obliczyć ilość ciepła pobranego (oddanego) przez ciało podczas ogrzewania (oziębienia); podaje wzór ($Q = c \cdot m \cdot \Delta T$)
- doświadczalnie wyznacza ciepło właściwe wody z użyciem czajnika elektrycznego lub grzałki o znanej mocy, termometru, cylindra miarowego lub wagi (zapisuje wyniki pomiarów wraz z ich jednostkami oraz z uwzględnieniem informacji o niepewności; oblicza i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiarów, ocenia wynik)
- opisuje jakościowo zmiany stanów skupienia: topnienie, krzepnięcie, parowanie, skraplanie, sublimację, resublimację
- analizuje zjawiska: topnienia i krzepnięcia, sublimacji i resublimacji, wrzenia i skraplania jako procesy, w których dostarczanie energii w postaci ciepła nie powoduje zmiany temperatury
- wyznacza temperaturę:
  - topnienia wybranej substancji (mierzy czas i temperaturę, zapisuje wyniki pomiarów wraz z ich jednostkami i z uwzględnieniem informacji o niepewności),

- wrzenia wybranej substancji, np. wody
  - porównuje topnienie kryształów i ciał bezpostaciowych
  - na schematycznym rysunku (wykresie) ilustruje zmiany temperatury w procesie topnienia dla ciał krystalicznych i bezpostaciowych
  - doświadczalnie demonstruje zjawiska wrzenia i skraplania
  - przeprowadza doświadczenia:
    - badanie, od czego zależy szybkość parowania,
    - obserwacja wrzenia,
 korzystając z opisów doświadczeń i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; zapisuje wyniki i formułuje wnioski
  - rozwiązuje proste zadania (w tym obliczeniowe) lub problemy dotyczące treści rozdziału: *Termodynamika* (związane z energią wewnętrzną i temperaturą, przepływem ciepła oraz z wykorzystaniem: związków $\Delta E = W$ i $\Delta E = Q$, zależności $Q = c \cdot m \cdot \Delta T$ oraz wzorów na ^Rciepło topnienia i ^Rciepło parowania); wykonuje obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności danych
- wyodrębnia z tekstów, tabel i rysunków informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska bądź problemu.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- określa, czym zajmuje się fizyka
- wymienia podstawowe metody badań stosowane w fizyce
- rozróżnia pojęcia: ciało fizyczne i substancja
- oraz podaje odpowiednie przykłady
- przelicza jednostki czasu (sekunda, minuta, godzina)
- wybiera właściwe przyrządy pomiarowe (np. do pomiaru długości, czasu)
- oblicza wartość średnią wyników pomiaru (np. długości, czasu)
- wyodrębnia z tekstów, tabel i rysunków informacje kluczowe
- przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń
- wymienia i rozróżnia rodzaje oddziaływań (elektrostatyczne, grawitacyjne, magnetyczne, mechaniczne) oraz podaje przykłady oddziaływań
- podaje przykłady skutków oddziaływań w życiu codziennym
- posługuje się pojęciem siły jako miarą oddziaływań
- wykonuje doświadczenie (badanie rozciągania gumki lub sprężyny), korzystając z jego opisu
- posługuje się jednostką siły; wskazuje siłomierz jako przyrząd służący do pomiaru siły
- odróżnia wielkości skalarne (liczbowe) od wektorowych i podaje odpowiednie przykłady
- rozpoznaje i nazywa siłę ciężkości
- rozpoznaje i nazywa siły ciężkości i sprężystości
- rozróżnia siłę wypadkową i siłę równoważącą
- określa zachowanie się ciała w przypadku działania na nie sił równoważących się
- podaje przykłady zjawisk świadczące o cząsteczkowej budowie materii
- posługuje się pojęciem napięcia powierzchniowego
- podaje przykłady występowania napięcia powierzchniowego wody
- określa wpływ detergentu na napięcie powierzchniowe wody
- wymienia czynniki zmniejszające napięcie powierzchniowe wody i wskazuje sposoby ich wykorzystywania w codziennym życiu człowieka
- rozróżnia trzy stany skupienia substancji; podaje przykłady ciał stałych, cieczy, gazów

- rozróżnia substancje kruche, sprężyste i plastyczne; podaje przykłady ciał plastycznych, sprężystych, kruchych
- posługuje się pojęciem masy oraz jej jednostkami, podaje jej jednostkę w układzie SI
- rozróżnia pojęcia: masa, ciężar ciała
- posługuje się pojęciem siły ciężkości, podaje wzór na ciężar
- określa pojęcie gęstości; podaje związek gęstości z masą i objętością oraz jednostkę gęstości w układzie SI
- posługuje się tabelami wielkości fizycznych w celu odszukania gęstości substancji; porównuje gęstości substancji
- wyodrębnia z tekstów, tabel i rysunków informacje kluczowe
- mierzy: długość, masę, objętość cieczy; wyznacza objętość dowolnego ciała za pomocą cylindra miarowego
- przeprowadza doświadczenie (badanie zależności wskazania siłomierza od masy obciążników), korzystając z jego opisu; opisuje wyniki i formułuje wnioski
opisuje przebieg przeprowadzonych doświadczeń
- rozpoznaje i nazywa siły ciężkości i nacisku, podaje ich przykłady w różnych sytuacjach praktycznych (w otaczającej rzeczywistości); wskazuje przykłady z życia codziennego obrazujące działanie siły nacisku
- rozróżnia parcie i ciśnienie
- formułuje prawo Pascala, podaje przykłady jego zastosowania
- wskazuje przykłady występowania siły wyporu w otaczającej rzeczywistości i życiu codziennym
- wymienia cechy siły wyporu, ilustruje graficznie siłę wyporu
- przeprowadza doświadczenia:
  - badanie zależności ciśnienia od pola powierzchni,
  - badanie zależności ciśnienia hydrostatycznego od wysokości słupa cieczy,
  - badanie przenoszenia w cieczy działającej na nią siły zewnętrznej,
  - badanie warunków pływania ciał,
 korzystając z opisów doświadczeń i przestrzegając zasad bezpieczeństwa, formułuje wnioski
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mili-, centy-, kilo-, mega-)
wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe
- wskazuje przykłady ciał będących w ruchu w otaczającej rzeczywistości
- wyróżnia pojęcia toru i drogi i wykorzystuje je do opisu ruchu; podaje jednostkę drogi w układzie SI; przelicza jednostki drogi
- odróżnia ruch prostoliniowy od ruchu krzywoliniowego; podaje przykłady ruchów: prostoliniowego i krzywoliniowego
- nazywa ruchem jednostajnym ruch, w którym droga przebyta w jednostkowych przedziałach czasu jest stała; podaje przykłady ruchu jednostajnego w otaczającej rzeczywistości
- posługuje się pojęciem prędkości do opisu ruchu prostoliniowego; opisuje ruch jednostajny prostoliniowy; podaje jednostkę prędkości w układzie SI
- odczytuje prędkość i przebytą odległość z wykresów zależności drogi i prędkości od czasu
- odróżnia ruch niejednostajny (zmienny) od ruchu jednostajnego; podaje przykłady ruchu niejednostajnego w otaczającej rzeczywistości
- rozróżnia pojęcia: prędkość chwilowa i prędkość średnia
- posługuje się pojęciem przyspieszenia do opisu ruchu prostoliniowego jednostajnie przyspieszonego i jednostajnie opóźnionego; podaje jednostkę przyspieszenia w układzie SI
- odczytuje przyspieszenie i prędkość z wykresów zależności przyspieszenia i prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie przyspieszonego; rozpoznaje

proporcjonalność prostą

- rozpoznaje zależność rosnącą na podstawie danych z tabeli lub na podstawie wykresu zależności drogi od czasu w ruchu jednostajnie przyspieszonym
- identyfikuje rodzaj ruchu na podstawie wykresów zależności drogi, prędkości i przyspieszenia od czasu; rozpoznaje proporcjonalność prostą
- odczytuje dane z wykresów zależności drogi, prędkości i przyspieszenia od czasu dla ruchów prostoliniowych: jednostajnego i jednostajnie przyspieszonego
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mili-, centy-, kilo-, mega-) oraz jednostki czasu (sekunda, minuta, godzina)
wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe
- posługuje się symbolem siły; stosuje pojęcie siły jako działania skierowanego (wektor); wskazuje wartość, kierunek i zwrot wektora siły
- wyjaśnia pojęcie siły wypadkowej; opisuje i rysuje siły, które się równoważą
- rozpoznaje i nazywa siły oporów ruchu; podaje ich przykłady w otaczającej rzeczywistości
- podaje treść pierwszej zasady dynamiki Newtona
- podaje treść drugiej zasady dynamiki Newtona; definiuje jednostkę siły w układzie SI (1 N) i posługuje się jednostką siły
- rozpoznaje i nazywa siły działające na spadające ciała (siły ciężkości i oporów ruchu)
- podaje treść trzeciej zasady dynamiki Newtona
- posługuje się pojęciem sił oporów ruchu; podaje ich przykłady w różnych sytuacjach praktycznych i opisuje wpływ na poruszające się ciała
- rozróżnia tarcie statyczne i kinetyczne
- rozpoznaje zależność rosnącą bądź malejącą oraz proporcjonalność prostą na podstawie danych z tabeli; posługuje się proporcjonalnością prostą
- przeprowadza doświadczenia:
  - badanie spadania ciał,
  - badanie wzajemnego oddziaływania ciał
  - badanie, od czego zależy tarcie,
 korzystając z opisów doświadczeń, przestrzegając zasad bezpieczeństwa; zapisuje wyniki i formułuje wnioski
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mili-, centy-, kilo-, mega-)
wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe
- posługuje się pojęciem energii, podaje przykłady różnych jej form
- odróżnia pracę w sensie fizycznym od pracy w języku potocznym; wskazuje przykłady wykonania pracy mechanicznej w otaczającej rzeczywistości
- podaje wzór na obliczanie pracy, gdy kierunek działającej na ciało siły jest zgodny z kierunkiem jego ruchu
- rozróżnia pojęcia: praca i moc; odróżnia moc w sensie fizycznym od mocy w języku potocznym; wskazuje odpowiednie przykłady w otaczającej rzeczywistości
- podaje i opisuje wzór na obliczanie mocy (iloraz pracy i czasu, w którym praca została wykonana)
- rozróżnia pojęcia: praca i energia; wyjaśnia co rozumiemy przez pojęcie energii oraz kiedy ciało zyskuje energię, a kiedy ją traci; wskazuje odpowiednie przykłady w otaczającej rzeczywistości
- posługuje się pojęciem energii potencjalnej grawitacji (ciężkości) i potencjalnej sprężystości wraz z ich jednostką w układzie SI
- posługuje się pojęciami siły ciężkości i siły sprężystości
- posługuje się pojęciem energii kinetycznej; wskazuje przykłady ciał posiadających energię kinetyczną w otaczającej rzeczywistości
- wymienia rodzaje energii mechanicznej;

- wskazuje przykłady przemian energii mechanicznej w otaczającej rzeczywistości
- posługuje się pojęciem energii mechanicznej jako sumy energii kinetycznej i potencjalnej; podaje zasadę zachowania energii mechanicznej
- doświadczalnie bada, od czego zależy energia potencjalna ciężkości, korzystając z opisu doświadczenia i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; opisuje wyniki i formułuje wnioski
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności oraz jednostki czasu wyodrębnia z prostych tekstów i rysunków informacje kluczowe
- posługuje się pojęciem energii kinetycznej; opisuje wykonaną pracę jako zmianę energii
- posługuje się pojęciem temperatury
- podaje przykłady zmiany energii wewnętrznej spowodowanej wykonaniem pracy lub przepływem ciepła w otaczającej rzeczywistości
- podaje warunek i kierunek przepływu ciepła; stwierdza, że ciała o równej temperaturze pozostają w stanie równowagi termicznej
- rozróżnia materiały o różnym przewodnictwie; wskazuje przykłady w otaczającej rzeczywistości
- wymienia sposoby przekazywania energii w postaci ciepła; wskazuje odpowiednie przykłady w otaczającej rzeczywistości
- informuje o przekazywaniu ciepła przez promieniowanie; wykonuje i opisuje doświadczenie ilustrujące ten sposób przekazywania ciepła
- posługuje się tabelami wielkości fizycznych w celu odszukania ciepła właściwego; porównuje wartości ciepła właściwego różnych substancji
- rozróżnia i nazywa zmiany stanów skupienia: topnienie, krzepnięcie, parowanie, skraplanie, sublimację, resublimację oraz wskazuje przykłady tych zjawisk w otaczającej rzeczywistości
- posługuje się tabelami wielkości fizycznych w celu odszukania temperatury topnienia i temperatury wrzenia oraz ciepła topnienia i ciepła parowania; porównuje te wartości dla różnych substancji
- doświadczalnie demonstruje zjawisko topnienia
- wyjaśnia, od czego zależy szybkość parowania
- posługuje się pojęciem temperatury wrzenia
- przeprowadza doświadczenia:
  - obserwacja zmian temperatury ciał w wyniku wykonania nad nimi pracy lub ogrzania,
  - badanie zjawiska przewodnictwa cieplnego,
  - obserwacja zjawiska konwekcji,
  - obserwacja zmian stanu skupienia wody,
  - obserwacja topnienia substancji,
 korzystając z opisów doświadczeń i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; zapisuje wyniki obserwacji i formułuje wnioski
- rozwiązuje proste, nieobliczeniowe zadania dotyczące treści rozdziału: *Termodynamika* – związane z energią wewnętrzną i zmianami stanów skupienia ciał: topnieniem lub krzepnięciem, parowaniem (wrzeniem) lub skraplaniem
- przelicza wielokrotności i podwielokrotności oraz jednostki czasu wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej;
- nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela;
- nie zna symboliki fizycznej;

- nie potrafi napisać prostych wzorów fizycznych z pomocą nauczyciela;

G E O G R A F I A – opracowała Beata Świdarska

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości i umiejętności objęte programem,
- aktywność ucznia.

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności zawartych w programie nauczania;
  - poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z geografii i postępach w tym zakresie;
  - pobudzanie ucznia do systematycznej pracy i rozwoju, wspieranie motywacji;
  - rozwijanie poczucia odpowiedzialności ucznia za osobiste postępy;
  - dostarczenie rodzicom/prawnym opiekunom bieżącej informacji o osiągnięciach ich dzieci oraz trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach – wskazanie kierunków dalszej pracy;
- Dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Formy aktywności podlegające ocenie na lekcjach geografii:

- a) dłuższe wypowiedzi ustne – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu;
  - b) prace pisemne-są obowiązkowe; w przypadku usprawiedliwionej dłuższej nieobecności uczeń pisze je w terminie uzgodnionym z nauczycielem, w innych przypadkach – na najbliższej lekcji:
    - kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być wcześniej zapowiedziane);
    - sprawdziany podsumowujące poszczególne działy (są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem); mogą zawierać dodatkowe pytania na ocenę celującą. Uczeń może przystąpić do poprawy oceny każdego sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;
  - c) aktywność ucznia na lekcji;
  - d) wybrane przez nauczyciela zadania domowe obowiązkowe;
  - e) prace domowe dodatkowe (dla uczniów chętnych, stosując skalę ocen: celujący, bardzo dobry, dobry lub za pomocą plusów);
  - f) przygotowane przez ucznia prezentacje na uzgodniony z nauczycielem temat;
  - g) udział w konkursach.
1. Oceny cząstkowe wyrażane są cyfrowo w skali od 1 do 6 (z plusami i minusami).
  2. Ocena klasyfikacyjna wyrażana jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.
  3. Uczeń jest oceniany zgodnie z przyjętymi wymaganiami. Oceny są jawne.
  4. Uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie do zajęć (z wyjątkiem zapowiedzianych sprawdzianów, kartkówek i lekcji powtórzeniowych) lub brak obowiązkowego zadania domowego – 2 razy w półroczu. Brak zadania jest odnotowany w dzienniku.

5. Po przekroczeniu limitów określonych w punkcie 4 – każdorazowo otrzymuje ocenę niedostateczną.
6. W przypadku niesamodzielnej pracy na sprawdzianie lub kartkówce uczeń, po wcześniejszym ostrzeżeniu, otrzymuje ocenę niedostateczną. Ocena nie podlega poprawie.
7. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe. W przypadku nieobecności na lekcji uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki i wykonać pracę domową.
8. Uczeń ma prawo obejrzeć swoje ocenione prace pisemne, które następnie zwraca nauczycielowi. Są one przechowywane do końca roku szkolnego; mogą być udostępnione do wglądu rodzicom.
9. Oceny z odpowiedzi ustnych i prac domowych nie mogą być poprawiane.
10. Oceny śródroczne i roczne wystawiane są na podstawie wszystkich ocen częściowych i nie są ich średnią arytmetyczną; większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów, w drugiej kolejności oceny z odpowiedzi ustnych i kartkówek, a pozostałe są ocenami wspomagającymi.
11. Uczeń, który otrzymał na koniec semestru ocenę niedostateczną, musi zaliczyć materiał semestralny w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
12. Uczeń może nie być klasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach, przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia edukacyjne w szkolnym planie nauczania. Uczeń nie klasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Jego termin zostanie uzgodniony z uczniem oraz jego rodzicami.
13. W razie kłopotów z opanowaniem wiadomości i umiejętności uczeń może zwrócić się do nauczyciela o pomoc.
14. Uczniowie z opinią PPP lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej mają indywidualnie dostosowany poziom wymagań edukacyjnych.

Zasady ustalania ocen częściowych:

- a) wypowiedzi ustne – oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii chemicznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi przez wykorzystanie pomocy naukowych (modele, tablice) oraz płynność wypowiedzi;
- b) prace pisemne – wszystkim zadaniom przyporządkowana jest określona liczba punktów; w ocenie prac pisemnych stosuje się przelicznik procentowy uzyskanych punktów;
- c) aktywność ucznia na lekcji – przy ocenie bierze się pod uwagę wiedzę i umiejętności, samodzielność, zaangażowanie, odkrywczość, możliwości ucznia;
- d) zadania domowe obowiązkowe – przy ocenie bierze się pod uwagę zrozumienie tematu, stopień wyczerpania materiału, sposób prezentacji (selekcja materiału rzeczowego, logiczne wiązanie faktów, własne refleksje), poprawność ortograficzną, estetykę, czytelność oraz samodzielność i wykorzystanie różnych źródeł wiedzy;
- e) prace domowe dodatkowe – przy ustalaniu oceny brane są pod uwagę samodzielność, wartość merytoryczna, oryginalność i pomysłowość, estetyka wykonania, stopień zaangażowania oraz możliwości ucznia;
- f) przy pracy w grupach ocenie podlega nie tylko końcowy efekt pracy całej grupy, ale przede wszystkim zaangażowanie poszczególnych uczniów, nie wszyscy uczniowie z jednej grupy muszą otrzymać takie same oceny.

Sposoby informowania uczniów i rodziców/prawnych opiekunów o osiągnięciach w nauce:

1. Oceny częściowe są wpisywane do zeszytu klasowego (dzienniczek) przez uczniów oraz do dziennika lekcyjnego przez nauczyciela.
2. Zestawienie wszystkich ocen z przedmiotu przedstawia rodzicom wychowawca klasy podczas zebrań rodzicielskich oraz spotkań indywidualnych.
3. O zagrożeniu oceną niedostateczną nauczyciel informuje ucznia oraz rodziców na miesiąc przed klasyfikacją.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz wiedzą i umiejętnościami wykracza poza treści i umiejętności zawarte w podstawie programowej i realizowanym przez nauczyciela programie nauczania;
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią geograficzną;
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych;
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy;
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach;
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji;
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym;
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania geografii w danej klasie, trudne do przyswojenia, złożone o charakterze problemowym, rozumie relacje między elementami wiedzy z zakresu programu nauczania, samodzielnie i sprawnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, wykazuje duże zainteresowanie przedmiotem, wyraża swą wiedzę stosując poprawny język, jego odpowiedzi są prawidłowe, rozumne i pełne.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności trudniejsze, pośrednio użyteczne w pozaszkolnej działalności, właściwie stosuje terminologię geograficzną, może popełniać drobne błędy. Aktywnie uczestniczy w zajęciach, oraz stosuje wiadomości w sytuacjach typowych według wzorów znanych z lekcji i podręcznika, a także rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod. Uczeń samodzielnie rozwiązuje średnio trudne zadania, wykazuje duże zainteresowanie przedmiotem, bez trudności wypowiada się na lekcji. Samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałami źródłowymi.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- otrzymuje uczeń, który: opanował wiedzę i umiejętności objęte programem nauczania w stopniu podstawowym, ważne i najbardziej uniwersalne, stosunkowo łatwe do opanowania i użyteczne w życiu codziennym, niezbędne do kontynuowania nauki na wyższych poziomach. Z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązać podstawowe problemy. Analizuje również podstawowe zależności, próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko. Wykazuje średnie

zainteresowanie przedmiotem, jego odpowiedzi są częściowo błędne, w stopniu nie zadawalającym posługuje się językiem geograficznym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- otrzymuje uczeń, któremu braki w wiadomościach i umiejętnościach nie przekreślają możliwości uzyskania podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki. Uczeń posiada wiedzę i umiejętności, które umożliwiają mu świadomy udział w lekcji, a także wykonywanie prostych zadań związanych z życiem codziennym. Uczeń jest w stanie z pomocą nauczyciela nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej;
- nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela;
- nie zna symboliki geograficznej;

R E L I G I A – opracował Jarosław Królikowski

Cele przedmiotu:

1. Pogłębianie wiedzy religijnej ucznia.
2. Wychowanie do życia zgodnego z zasadami religii chrześcijańskiej.

Cele oceniania

1. Sprawdzenie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia.
2. Motywowanie ucznia do systematycznej pracy.
3. Informowanie ucznia rodziców, nauczycieli o efektach pracy postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
4. Wartościowanie pracy ucznia.
5. Weryfikowanie metod i organizacji pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela.
6. Weryfikowanie metod sprawdzania wiedzy stosowanej przez nauczyciela.
7. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.

Funkcje i zasady oceniania

1. Sprawdziany.
2. Kartkówki.
3. Odpowiedź ustna.
4. Ocena zeszytu.
5. Zadania domowe.
6. Ocena z aktywności na lekcji.

Formy i metody oceny

Oceny wystawiane są jako:

1. Bieżące – w ciągu roku szkolnego.
2. Śródroczne – przy końcu semestru.
3. Roczne – na końcu roku szkolnego.

Kryteria ocen

Katecheta nie ocenia praktyk religijnych ucznia – „Podstawą wystawienia oceny szkolnej w nauczaniu religii jest wiedza ucznia, jego umiejętności, aktywność i sumienność. Nie powinno się natomiast oceniać za udział w praktykach religijnych.” – Dyrektorium Katechetyczne Kościoła Katolickiego w Polsce – p.83

Ocenę c e l u j ą c ą (wymagania dopełniające) otrzymuje uczeń, który:

- 1.Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z programu nauczania religii, proponuje rozwiązania nietypowe.
2. Z obowiązków dotyczących prowadzenia zeszytu i wykonywania zadań domowych wywiązuje się w zakresie postawionych wymagań.
3. Wyróżnia się twórczą aktywnością w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych w grupie katechetycznej.

Ocenę b a r d z o d o b r ą (wymagania dopełniające) otrzymuje uczeń, który:

- 1.Opanował zakres wiedzy i umiejętności w określonych programem katechezy, potrafi ją samodzielnie objaśnić i powiązać w całość.
- 2.Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu zadań teoretycznych i praktycznych z programu nauczania religii,
- 3.Wykazuje się aktywnością podczas katechezy,
- 4.Wywiązuje się z obowiązków dotyczących prowadzenia zeszytu, wykonywania zadań domowych.

Ocenę d o b r ą (wymagania rozszerzające) otrzymuje uczeń, który:

- 1.Opanował wiadomości określone programem katechezy, jednak podczas ich prezentowania pojawiają się niewielkie błędy lub braki,
- 2.Podczas rozwiązywania zadań praktycznych o wyższym stopniu złożoności popełnia drobne błędy lub nie doprowadza do całkowitego rozwiązania.
- 3.Przejawia wybiórczą aktywność na katechezie. Nie zawsze do zajęć bieżących jest przygotowany.
- 4.Prowadzenie zeszytu i realizacja zadań domowych nie budzi zastrzeżeń.

Ocenę d o s t a t e c z n ą (wymagania podstawowe) otrzymuje uczeń, który:

- 1.Słabo opanował wiadomości, określone programem katechezy, podczas ich prezentowania pojawiają się błędy i znaczne braki.
- 2.Rozwiązuje tylko typowe- bez jakiegokolwiek złożoności, zadania praktyczne i teoretyczne o średnim stopniu trudności,
- 3.Niesystematycznie prowadzi zeszyt i realizuje zadania domowe, pojawiają się w tym względzie częste braki.
- 4.Na zajęciach nie wykazuje aktywności.

Ocenę d o p u s z c z a j ą c ą (wymagania konieczne) otrzymuje uczeń, który:

- 1.Dysponuje minimalną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego programem katechetycznym, w jego wiadomościach SA poważne braki.
- 2.Wykonuje tylko proste zadania o niewielkim stopniu trudności, rozwiązuje je tylko przy pomocy katechety.
- 3.Jest bierny, okazjnie wykazuje aktywność pod wpływem oddziaływań katechety.

Ocenę n i e d o s t a t e c z n ą otrzymuje uczeń, który:

- 1.Nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej w stopniu, co najmniej koniecznym.
- 2.Nie jest w stanie wyjaśnić prostych pojęć, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności, nawet za pomocą nauczyciela.
- 3.Jest bierny, odmawia wszelkiej współpracy.

Formy komunikowania o ocenie:

1. Bieżące informowanie ucznia o ocenach.
2. Informowanie rodziców o ocenach przez wpisy do dzienniczka ucznia.
3. Informowanie rodziców o ocenach w trakcie wywiadówek.
4. Pisemne informowanie rodziców o zagrożeniu oceną niedostateczną na końcu semestru lub roku szkolnego.

Rozdział 4

**EGZAMIN PRZEPROWADZONY W OSTATNIM ROKU NAUKI
W SZKOLE PODSTAWOWEJ**

§ 8

1. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany na mocy art. 44zs ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Po raz pierwszy egzamin zostanie przeprowadzony w roku szkolnym 2018/2019.

2. Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę. Nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać, dlatego egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać.

3. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany w formie pisemnej

4. Egzamin jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Egzamin ósmoklasisty z języka obcego nowożytnego jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla języka obcego nowożytnego w wersji II.1.

5. W latach 2019–2021 ósmoklasista przystępuje do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.:

- 1) języka polskiego
- 2) matematyki
- 3) języka obcego nowożytnego.

Ósmoklasista przystępuje do egzaminu z jednego z następujących języków obcych nowożytnych: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego lub włoskiego. Uczeń może wybrać **tylko ten język**, którego uczy się w szkole w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Od roku 2022 ósmoklasista przystępuje do egzaminu z czterech przedmiotów obowiązkowych, tj.:

- 1) języka polskiego
- 2) matematyki
- 3) języka obcego nowożytnego
- 4) jednego przedmiotu do wyboru spośród przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, geografia lub historia.

6. Harmonogram przygotowania i przeprowadzania egzaminu ustala w Komunikacie Dyrektor Centralne Komisji Egzaminacyjnej, który jest ogłaszany na stronie internetowej CKE do 20

sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany sprawdzian.

7. W dniu zakończenia roku szkolnego każdy uczeń otrzyma zaświadczenie o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty . Na zaświadczeniu podany będzie wynik procentowy oraz wynik na skali centylowej dla egzaminu z każdego przedmiotu. Wynik procentowy to odsetek punktów (zaokrąglony do liczby całkowitej), które uczeń zdobył za zadania z danego przedmiotu. Wynik centylowy to odsetek liczby ósmoklasistów (zaokrąglony do liczby całkowitej), którzy uzyskali z egzaminu z danego przedmiotu wynik taki sam lub niższy niż zdający.

Samorząd Uczniowski

Rada rodziców

Bartosz Piotrowski

Aneta Rojewska